

Kyläkuulu

Koijärven alueen kylien tiedotuslehti nro 18, KESÄ 2013

**TAPAHTUMIA,
TIETOA JA
TARINOITA,
*pidä tallessa!***

**Rakennukset
kertovat historiaa**

**Kylillä riittää
säpinää**

***Eläimet
elämässä
mukana***

**AKTIIVISET
ASUKKAAT
TEKEVÄT KYLÄN**

Hallitus 2013

Jäseninä kyläyhdistysten valitsevat puheenjohtajat ja edustajat:

Pirjo Poutanen	puheenjohtaja	Kojo	050 555 6683
Timo Heikkilä	varapuheenjohtaja	Kojo	040 580 3643
Anne Kettunen	sihteeri		040 192 4770
Raija Hiisilä	rahastonhoitaja		050 324 2289
Paula Kemppi	Valijärvi-voimikunnan pj	Forssa	040 708 1648
Leila Virtaranta	Kojon pj	Kojo	040 518 3226
Asta Jaakkola	jäsen	Kojo	050 554 8337
Riikka Viljanen	Matkun pj	Matku	050 342 7737
Eija Latvateikari	jäsen	Matku	040 7284 681
Seppo Puska	jäsen	Matku	040 353 2535
Mervi Nieminen	Peräjoen pj	Peräjoki	044 528 7119
Seija Rämö	jäsen	Peräjoki	03 435 0225
Hannu Heikkilä	Vuollun pj	Vuoltu	0400 773 216
Jukka Romu	jäsen	Vuoltu	03 435 1408

Koijärven Alueen Kylät ry
Y-tunnus 1846506-8
Tilinumero on OP 502550-21367
KAKryn jäsenmaksu varsinaisille jäsenille
vuodelle 2013 on 20 euroa ja kannattajajäsenille 100 euroa.

Ota rohkeasti yhteyttä!

Tintti Design

Graafista suunnittelua
verrattomalla visuaalisuudella ja vankalla kokemuksella.

Tintti Design, Tiina Leppämäki
puh. 040 558 1619
tiina.leppamaki@tintti.fi
www.tintti.fi

Koijärven Alueen Kylät ry:n tiedostuslehti Kylähullu nro 18

Päätoimittaja: Pirjo Poutanen
Toimituspäällikkö: Anne Kettunen
Toimitus: Kaisa Arjavaara, Paula Leppämäki, Ritva Pulli, Mervi Nieminen, Eija Ojansuu, Kaija Pajulampi, Leena Syrjänen, Seija Rämö, Riikka Viljanen, Elina Vinnikainen

Kotisivut: www.koijarvenalueenkylat.fi
Sähköposti: kakry@koijarvenalueenkylat.fi

Graafinen suunnittelu ja taitto:
Tintti Design / Tiina Leppämäki
Painopaikka: Maiprint Oy

Rahoitus: Koijärven Alueen Kylät ry
Painosmäärä 1500 kpl
Jakelu: Lehti jaetaan ilmaiseksi jokaiseen Pohjois-Forssan talouteen kesäkuun alussa

Lehti julkaistaan myös web-sivuilla
www.koijarvenalueenkylat.fi

Kylähullu-lehteä voi ostaa viiden euron kappalehintaan näistä paikoista:

Seppo Heinonen Ky, Raitoontie 490
Kyläkauppa K-Extra Reijo Pietilä, Koijärventie 239
Vinnikaisen Kesätori, Urjalantie 293
Varmiolan kahvila- konditoria, Kartanonkatu 20
Café-Konditoria linja-autoasemalla

Pääkirjoitus	4
Kyläyhdistysten terveiset	4
Kylällä tapahtuu	
Talkookuoro laulaa komeasti	6
Koijärven kuulumiset	6
Oppia VPK:sta	7
Partiolaisille kuuluu hyvää	8
Vuoltulainen kauneuskuningas	9
Vuollun koulun monet kasvat	10
Viileneekö Raitoon Vilpola?	11
Henkilöt	
Matkun kylämäntä Eija Keihäs	12
Kyläpapin terveiset	13
Kyllikki Hyrske viettää kesät Suonpäässä	14
Thérèse taikoi Saviniemen VPK-talon henkiin	15
Leena Syrjänen viihtyy Vuollussa	16
Ilkka Kurikan koulumuistot osa 4	18
Kotipihan tuttavuuksia	22
Muistoja Kojolta - Simperin lita ja vanhoja sanontoja	23
Atte Jääskeläisen itsenäisyyspäivän puhe	24
Saviniemessä kuvataan talvisotaa	25
Muistelmat	
Juoppo sika	26
Sata vuotta	27
Koijärven alue Wahrenin aikaan	28
Kuvia vuoden varrelta	32
Syntyneitä	33
Ilmoitukset	34
Yrityspörssi	48
Yhdistysten yhteystiedot	51
Tapahtumakalenteri takakannessa	

Vuoltulainen Tuhnu-kissa on voittanut rutkasti palkintoja kissanäyttelyistä

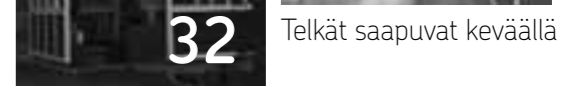
Parasta partiossa on itsensä ylittämisen tunne

Thérèsen etsimä unelma löytyi Saviniemestä

Valijärvellä on paiskittu töitä

Telkät saapuvat keväällä

Matkun asemalla on pitkä historia

Kädessäsi on tuttu – ja samalla uusi Kylähullu

Aivan ensimmäiseksi välitän meiltä kaikilta lämpimän kiitoksen Kirsti Koivulalle urauurtavasta työstä kylälehden ideoijana ja jokaisen aikaisemman lehden sydämeillisenä päätoimittajana. Tällaista lehteä ei ole missään muualla maassamme kyläkuntien ilona.

Uusi toimitustiimi on nyt ollut toteuttamassa lehteämme kyläsihteerin, Anne Kettusen johdolla. Olemme myös saaneet omilta kyliltä taittajaksi Tiina Leppämäen, ja hänen käden jälkeään on uudistunut ilme.

Sitten edellisen lehden olemme eläneet värikkäitä aikoja näillä kylilläämme. Olemme opetelleet lähidemokratiaa ja keskinäistä keskustelua varsin värikkäällä ja laittaneet epähämäläiseen tapaan reippaasti tunteet peliin. Ymmärrän, että kaikki ovat tulleet kuulluiksi. Uskon myös, että yhteisten asioiden hoidossakin vain harjoitus tekee mestarin. Kisällitaso lienee melko lähellä.

Suurin kiitoksen paikka meillä jokaisella on uuden Kojjärven koulun toteuttaminen, jolla Forssan kaupungin päättäjät ovat osoittaneet selkeän halunsa rakentaa kestävään elämäntapaan perustuvaa tulevaisuutta. Koulu on meidän kaikkien asia ja hieno mahdollisuus toimia yhteiseksi hyväksi.

Monivuotinen Valijärvi-hanke on myös saatu päätökseen, ja tuloksena saamme nauttia hienosta kesäpaikastamme – kiitos tarmokkaan Valijärvi-toimikunnan ja sen vetäjän Paula Kempin sekä kymmenien talkoolaisten.

Kylät ovat lisäksi viimeistelleet kyläsuunnitelmat ja tehneet kyselyn suunnitelmien toteutuksen tueksi; kylätiedotteet ovat myös ilmestyneet säännöllisesti. Kun tähän lisätään vielä Matkun kylätalon valmistuminen ja sen toiminnan reipas käynnistyminen, niin voimme vain ihmetellä kojjarveläisen tekemisen meininkiä.

Tämän lehden sisältö kuvastaa moni-ilmeistä kotiseutuamme, joka rakentuu vakaasti perinteisiinsä ja kunnioittaa historiaansa, muodostuu elinvoimaisista yhteisöistä sekä kiinnostavista kyläläisistä ja tapahtumista.

Toivotan kaikille lukijoille kesän riemuja ja yhdessä elämistä!

Pirjo Poutanen, päätoimittaja
Kojjärven kylät ry, puheenjohtaja

Kyläyhdistykset

PERÄJOEN terveiset

Pääskynen kertoi 3.5.2013, että ei päivääkään kesään. Vähän epäilen, tuota eksynyttä ennustajaa ja vedän pitkät kalsarit aamulla jalkaan. Kiristäessäni kaulahuivia tiukemmalle ja tumput käsissä, poljen töihin Sattumankaupalle. Aurinko paistaa kasvoilleni, mutta on kylmä, hyrr.

Mieltäni kuitenkin lämmittää vapunaaton hienosti sujuneet naamiais-karaoketanssit Peräjoen kylätalossa. Ihmisiä oli tupa täynnä - yli odotusten. Ruoka, juoma ja leipomukset olivat hyviä: kiitos kylän erinomaisten "mastercheffien". Musiikista vastasi Kalervo karaokelaitteineen. Laulu raikui ja tanssi sujui - toisilla hyvin, toisilla paremmin.

Erlaisia tapahtumia on ollut taas vuoden mittaan. Tänä vuonna on annettu mielikuvituksen lentää ja hauskoja tapahtumia on tulossa. Ja perinteisiä kesätanssejakin odotan tänä vuonna erityisen innolla. Säilöntie 64:n upea ympäristö tuo takuulla lisätunnelmaa iltaan. Kaikkea en vielä paljasta, mutta tässä lehdessä on osa kesän tapahtumista listattu.

Tänä vuonna sitten kylätalon kunnostus ulkoapäin alkaa. LounaPlussa mahdollisti hankkeemme. Sisällä tunnelma onkin jo upea, kiitos Irman "näätitys" tiimin. Talkoolaiset palkitaan kesän lopulla mukavilla hetkillä Valirivellä. Ja koko kylä on tervetullut tutustumaan uudistuneeseen kylätaloon syksyn Cocktail-illassa - eikun pitkiä ha-meita ompelamaan.

SUURI KIITOS taas kyläläisille ahkerasta osallistumisesta niin tapahtumien järjestelijöinä kuin osallistujina.

Hyvää kesää!
Toivottaa Mervi Nieminen
Peräjoen kylätoimikunta ry pj

Keväinen sekä kesäinen tervehdys KOJOLTA

Aloittelemme taas kiireisiä aikoja kukin tahollaan: vanhemmat työntouhussa pelloilla sekä pihalla, nuoriso kesätöiden merkeissä kotona tai kylillä. Siitä tulikin ajatus mieleeni, että nuorissa on kylien voima tuleville vuosille. Olen tässä seurailut lehtien kirjoituksia nuorisosta, kuinka ne huokuvat nuorten pahaa oloa.

Itse olen seurailut Kojjärven kylien nuorisoa, omien lasteni kautta. Ja olen tullut siihen tulokseen, että meillä on aihetta olla ylpeitä kylien nuorista, niin pojista kuin tyttöistä. Itse ihmettelin aina nuorena, että mitähän se oma äitini tarkoitti kun sanoi, "Siinäpä oli fiksu nuorimies tai tyttö kun tervehtii vanhempaa väkeä". Nyt sen ymmärrän. Tuttuja nuoria on joka kylässä, ja kaikki ovat olleet ystävällisiä ja kohteliaita, tulivatpa he vastaan kaupungilla tai kylällä, aina on käsi pystyssä tervehtäkseen ja sanakin vaihtuu herkästi.

Sekin on hieno asia, että pojat ja tytöt ovat saaneet talvisin harrastella muun muassa moottoriurheilua. Harrastusto heille, jotka ovat siihen suoneet mahdollisuuden, sekä olleet mukana. Näin nuorilla on ollut mahdollisuus harrastaa ja lisätä taitojaan tulevia koitoksia varten liikenteessä. Eikä pidä unohtaa, että meillä on nuoria lupauksia kylillä ja lisää on varmasti tulossa. Uskotaan ja kannustetaan nuoria mitä nyt kukin harrastaakin.

Vielä olisi nuorisolle yksi pieni pyyntö, meillä on kylillä hienot bussikatokset joissa on mukava istuskella ja tavata kavereita vaikka sateella. Uskon vakaasti, että katokset pystytään pitämään ehjinä ja näin vältymme kaikilta turhilta harmeilta ja jokaisen katoksen korjaus maksaa jotakin.

Sekin olisi tosi mukavaa jos saataisiin nuorisoa mukaan kylien muuhun toimintaan ja suunnittelemaan, jos vaikka löytyisi yhteistä mukavaa tekemistä. Tähän tekstiin voisi vielä lisätä Aimo Honkasalon viimevuotista tekstiä lainaten: Ajattele hyvää, tee hyvää, puhu hyvää -kampanjaan, jossa on aiheena nuoret. Mielestäni kylien nuoriso on ansainnut kehunsa.

Taasen on aika kevään ja kesän tapahtumien, kiitos jo etukäteen kaikille kylän toimintaan osallistuneille. Siivoilemme jälleen tienvieriä, käymme retkillä, kesätoreilla, pyöräilemässä sekä lintuja bongaamassa, eikä unohdeta Valijärvellä lauleluita ja saunaa. Lapset saavat käydä kylätalolla kerhossa ja pihalla leikitään kesällä. Lauan-

taisin voi saunanpuhtaan pyöräillä, vaikka kylille latotansseihin. Talvella taasen grillailaan makkaraa laavuilla ja nuotiolla, eikä unohdeta myöskään joulupukkia, eikä kylille syntyneitä lapsosia ja heidän vanhempiaan.

Ollaan myös onnellisia, että Pohjois-Forssa saa uuden koulun.

Mukavaa kesää kaikille toivottaen,
Kojon kyläyhdistyksen pj
Leila Virtaranta

MATKUN terveiset!

Kylläpä vuosi taas on mennyt hapiaan! Ja millainen vuosi! Kesä ja syksy satoi ja satoi ja koetteli monen maalaisen sietokykyä rämpiä märillä pelloilla ja kelirikkoisilla teillä. Eikä säiden haltija päästä vieläkään helpolla, kun tulvat vaivaavat ja pelloilla sorsat uiskentelevat. Mutta kuten vanha viisaus sanoo: "Mikä ei tapa, se vahvistaa". Onpahan taas ihanaa ottaa harava käteen ja nähdä työnsä tulos ja kasvien, puiden ja pensaiden herääminen kevääseen.

Myös Matkun kylätalon piha vaatii vielä kyläläisten haravanvetoja, laatoitustöitä ja istutuksia, jotta saamme nurkat siistittyä ja aikaiseksi toimivan helppohoitaisen pihapiirin, jossa olisi myös lasten oma leikkipiha. Talon remontin osalle olemme hakeneet jatkoaikaa vuoden 2013 loppuun, jotta saamme tehtyä loput ulkokohteet valmiiksi. Haaveena on myös kunnostaa varaston tiloihin nuorisolle harrastetiloja. Kesäkuun mopojen korjauskurssille on ilmoittautunut jo liuta äitejä, koskahan on teinien vuoro... Vai onnistuuko yhteiselo mopojen äärellä?

Lyhty-hankkeen kautta olemme palkanneet marraskuun alusta työntekijän kylätalolle, Eija Keihään. Suunnitelmis-

sa on myös palkata toinen henkilö avustamaan Matkun ja lähitiemien vanhusväestöä arkisissa askareissa.

Elokuussa vierailimme jälleen Kreivilässä ruokailemassa ja saunomassa. Muistakaa ilmoittautua allekirjoittaneelle viikkoa ennen. Suunnitteilla on myös retki Fazerin tehtaalte ja Finlandia Sahdin uuteen kotipaikkaan Sastamalassa. Näistä retkistä ilmoitellaan kylätalon ilmoitustaululla. Kannatta aina ohi ajaessa poiketa lukemaan ilmoitukset.

Oikein hyvää kesää kaikille! Osallistukaa paikallisiin tapahtumiin, sillä niiden onnistumisen eteen talkoolaiset tekevät lukemattomia tunteja korvaamatonta työtä!

Riikka Viljanen
Matkun kyläyhdistyksen pj.

Komeääninen TALKOOKUORO

Teksti ja kuva Anne Kettunen

Talkookuoron Naistenpäiväkonsertti 8.3. Kojjärvitalossa herkisti monet kuulijat. Kuoro esitti lauluja, joissa mainittiin jokin naisen nimi.

Jututin **Ilkka Kurikkaa**, kuoron säestäjää, kuoron toiminnasta. Kuoron taustayhteisönä on Kojon Nuorisoseura, ja mahdolliset tuotot menevät yhdistyksen hyväksi.

- Harvalla kuorolla on näin hienot puitteet ja laadukas piano harjoitteluun. Harjoittelemme viikoittain Kojjärvitalossa.

Kuorossa on hyvä henki

Ilkka Kurikka säestää pianolla ja joskus viululla. Laulajia on tällä hetkellä 11, kaikki miehiä.

- Kun veteraani jäi pois kuorosta, hänen poikansa tuli tilalle. Hän on porukamme kuopus. Kuorolaiset ovat pääasiassa kojolaisia.

Ilkka kehuu kuoron henkeä erittäin hyväksi.

- Kun on tulossa esiintyminen, pohdimme yhdessä ohjelmistoa. Esimerkiksi Naistenpäiväkonserttia suunniteltaessa jätimme liian vaikeita kappaleita pois ja katsoimme ettei ohjelmisto veny liian pitkäksi. **Aimo Honkasalo** teki hyvät juonnot. Iso plussa siitä hänelle.

Talkookuoro esitti kauniita lauluja Naistenpäiväkonsertissa raikuvien taputusten saattelemana.

Talkoomiehistä koottu lauluryhmä

Talkookuoro syntyi vuonna 2006 kun Kojjärvitaloa kunnostettiin. Talkoomiehet laulelivat työn lomassa – ja tästäpä tulikin aatos Aimo Honkasalolle ryhtyä tiedusteemaan tyomiehiä yhdessä esiintymään Kojjärvitalon avajaisjuhlisiin. Hyvän palautteen saatuaan miehet päättivät jatkaa laulamista erilaisissa tilaisuuksissa, joten vuosien saatossa kokemusta onkin kertynyt.

Yhteistyötä on tehty muun muassa Erkki Liikasen ja Paasikiven sisarusten kanssa. Kuoro on esiintynyt Kojjärven kirkossa, esittäneet veteraanien iltahuudon siunaustilaisuuksissa ja syntymäpäiväjuhliissa Kojjärvitalossa. Yhteislauluja ja ohjelma-apua Nuorisoseuran juhlisiin on ollut muutamia kertoja.

Varsinaisia konserteja on pari syksyisin ja pari keväisin. Viime syksynä teemana oli laulut, joissa mainittiin jokin paikkakunta. Kevätpuolella on ollut esimerkiksi äitienpäiväkonsertin vuoro.

Kojjärven kuulumiset

Tämän vuoden maaliskuussa, ennen roudan sulamista, on Kojjärven pohjoispuolen allikoita ja ojia perattu pitkäpuomikoneella. Peratut ojat ja allikot lisäävät vesijätön avoveden määrää ja estävät järven umpeen kasvamista. Tätä toimenpidettä pitäisi tehdä myös järven puolella avovesialueen aikaansaamiseksi, koska avovesialue pienee vuosi vuodelta ja lopulta kasvaa kokonaan umpeen. Hämeen Ely-keskus toteuttaa perkauksen ja valvojana toimii insinööri **Kari Rannisto**. Ojat ja allikot kaivettiin vuonna 1979, eikä niitä ole tänä aikana kunnostettu.

Kojjärvi kuntoon EU-hankkeen avulla?

Kojjärvi kuuluu Natura 2000-verkoston ja valtakunnalliseen lintuvesien suojeluohjelmaan. Vuonna 2007 valmistuneessa Kojjärven hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä - kuten ruoppauksia järven umpeenkasvun hillitsemiseksi - ei kuitenkaan toistaiseksi ole pystytty valtion rahapulan vuoksi toteuttamaan. Pientä valonpilkhadusta lintuvesille saattaa kuitenkin olla luvassa. Alustavissa keskusteluissa on pohdittu val-

takunnallisen lintukosteikkohankkeen käynnistämistä EU:n osin rahoittamana yhteistyöhankkeena.

Asiassa on vielä lukuisia epävarmuuksia EU-budjetin linjauksista lopullisiin kohdevalintoihin saakka. Vuoden 2013 aikana Hämeen ELY-keskus pyrkii osaltaan edistämään hanketta siten, että hankehakemus voitaisiin jättää EU-komissiolle kesällä 2014. Näillä näkymin hankkeen vetäjänä toimii Metsähallitus ja siinä olisi mukana useita ELY-keskuksia sekä BirdLife-Suomi.

Lähde:
Merja Suomalainen, Diplomi-insinööri
Vesistöyksikkö, Hämeen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus
Teksti Eliina Vinnikainen, kuva Matti Vinnikainen

Teksti Kaisa Arjavaara, kuva Leena Syrjänen

VPK:ssa opitaan elämäntaitoja hyvällä fiiliksellä

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön, tammikuussa 2013 teettämän, palokuntatoiminnan 175-vuotisjuhla-vuoteen liittyvän tutkimuksen mukaan yli kolmannes suomalaisista ei tunne vapaaehtoisten palokuntien toimintaa. Heikoimmin toimintaa tuntevat alle 25-vuotiaat.

Puoleen maassamme suoritettavista hälytystehtävistä osallistuvat vapaaehtoiset tai sopimuspalokunnat. Tehtävämäärät kasvavat jatkuvasti, mutta henkilöstömäärä ei. Tietoisuutta on lisättävä, sillä haja-asutusalueilla tämän päivän nuoret ovat tulevaisuuden palokuntalaisia ja pelastajia.

Nuoris-osastosta pelastajaksi

VPK:n nuorisotoiminta tarjoaa lapsille ja nuorille hyvän harrastuksen, jossa kehittyvät sosiaaliset, fyysiset ja älylliset haasteet. Toiminta tukee nuorten kehittymistä itseensä luottaviksi ja turvallisuustietoisiksi aikuisiksi. Samalla se tukee palokuntatoimintaa innostamalla siirtymään nuoris-osastosta hälytysosastolle.

Matkun nykyinen hälytysosasto on kokonaisuudessaan nuoris-osastosta siirtynyt. "Hyvä fiilis ja tekeminen ovat saaneet porukan pysymään mukana", sanoo Matkun VPK:n päällikkö **Jussi Sirkesalo**. "Matkussa nuoris-osastolta on lisäksi lähtenyt kolme ammattipalastajiksi ja sairaanhoito-puolellakin on muutama."

"Ensimmäinen kurssi VPK:ssa on 7-vuotiaille", kertoo Jussi. "Palokunnassa oppii kaikkea, mitä elämässä on osattava. Ruoanlaitosta ja discolusta moottorisahan teroitukseen, kuivumisesta hypotermiaan. Tällä hetkellä varhaisnuoris-osasto osaa tarkistaa peruselintoiminnat ja turvata niitä. Myös ensiavun perusteet on opeteltu, mutta rauhallisena pysyminen vaatii harjoitusta. Taitotasoa ja paineensietokykyä testataan kerran vuodessa 24 tunnin toimintavuorokauden aikana. Nykyisistä nuoris-osastolaisista vielä kukaan ei ole toimintavuorokaudessa kokonaisuudessaan ollut mukana. Kouluttajina ja muun muassa leirien vetäjinä toimivat Pelastusliiton kouluttamat, vapaaehtoiset henkilöt"

Varhaisnuoris-osasto

Vuonna 2012 Matkun VPK:n nuoris-osasto kokoontui 37 kertaa. Niihin osallistui 19 nuorta ja 13 ohjaajaa. Harjoituksissa käytiin läpi muun muassa alkusammutusta, kadonneen etsintää, öljyntorjuntaa kevätpuroihin patoja rakentamalla, hätäilmoituksia, hätäpoistumisia sekä tutustuttiin palokunnan kalustoon. Liikuntaharjoituksissa on uitu tai ylläpidetty ryhmähenkeä joukkuepelien avulla. Vastikään Hämeen pelastusliiton nuorisotyön sähköisistä olivat hopeamitalit tuomisina.

Tällä hetkellä Matkun VPK:n nuoris-osasto on iältään nuorta. Mopoikäiset (14–17 vuotta) puuttuu toiminnasta täysin. Ikä ja voimat on harjoituksissa huomioitava. Koulutukseen sisältyy myös leikkiä, tossupalloa, jätskin syöntiä ja makkaranpaistoa, kylpytynnyriinkin on päästy. Paloauton kanssa touhuilu lienee monen pikkupojan unelma. Matkussa "palokerholaiset" saavat tehdä paloauton kera oikeita hommia ja omat autot varusteineen ovatkin käyneet tutuiksi.

Tosissaan tehdään aina

Mitä sitten nuoris-osaston jälkeen? Hälytystehtäviin pääseminen edellyttää täysi-ikäisyyttä, soveltuvuustestien läpäisyä sekä hyväksytyä sammutustyökurssia. Kouluttautuminen jatkuu perus-, täydennys- ja päällystökursseilla. "Koulutusputkea on koko elämä", sanoo Jussi Sirkesalo.

Vapaaehtoinen työ palokunnassa on monipuolista. Sammutustyötä toiminnasta on 10 %. Lähes 35 % keikoista on ensivastetta; ambulanssien henkilökunnan avustamista ja ihmisen peruselintoimintojen turvaamista. Loput ovat erilaisia onnettomuus- ja pelastustehtäviä.

Aina ja kaikki tehdään tosissaan! Sitä todistaa, että matkulaiset ovat luvanneet olla tien päällä viiden minuutin sisällä hälytyksen saatuaan.

Matkun pojilla ei sormi mene suuhun paloauton kalustoa käsiteltäessä.

Teksti Kaisa Arjavaara, kuvat Risto Seppälä

Partiolaisille KUULUU HYVÄÄ

"Elämysten järjestäminen lapsille ja nuorille", sanoo Kojjärven Kurkien, lyhyesti KoKun lippukunnan johtaja **Marjo Niittymäki**, kun häneltä udellaan, mikä saa naisen kömpimään -25 asteen pakkasessa kamiinatelttaan nukkumaan. Useimmilta meistä se jäisi tekemättä, mutta Marjo jatkaa: "Leirit ovat itsellenikin tapa irtautua arjesta, lomaa ja stressinpoistoa."

Marjolle, kuten suurimmalle osalle aikuisista partiolaisista, partio on lapsena omaksuttu elämäntapa. Yhdessä tekemisestä, luonnossa oleilusta, leireistä ja itsensä yllättämisestä ja ylittämistä on jäänyt kipinä, jota haluaa jakaa myös muille. Kojjärven Kurkien partiolaiset ovat Marjon mukaan hyvän partioperinteen omaavaa porukkaa, joiden toiminnassa mukana on hyvä partiopiilinen.

Lippukunnan tärkeä taustayhteisö on seurakunta ja partiolaiset ovatkin vuosittain mukana Kojjärvellä Kynttilät sytty -tapahtumassa, itsenäisyyspäivän soihtukulueessa sekä kaatuneiden muistopäivän juhlallisuuksissa. Seurakunta on luovuttanut partiolaisten käyttöön myös nykyisen kolon, Kojjärven seurakuntatalon vieressä sijaitsevan Kulmalan kiinteistön. Kolo on osoittautunut toimivaksi ja KoKulaiset ovat siihen erittäin tyytyväisiä. Pihalle mahtuu kamiinateltta, nuotiopaikka ja tilaa temmeltää. Piharakennuksessa on varastotilaa ja paikka harrastaa vaikkapa linnunpönttöjen rakentelua.

Yöleno on syksyisin järjestettävä, kurkikansan oma, pimenevän illan nuotioetki, johon myös partiolaisten perheet ovat tervetulleita. Kuluneena talvena oli ensimmäistä kertaa ohjelmassa koko perheen hiihtoretki makkaroinen ja munkkikahveineen. Keväällä KoKu on mukana partioparaatissa Hämeenlinnassa. Lippukunnan yhteisten rientojen lisäksi kaikilla ikäryhmillä on lisäksi omaa toimintaa.

Kiitosta Hämeen partiopiiriin taholta KoKu on saanut perheiden mukaan ottamisesta. Partiosta on tehty koko perheen harrastus. Leireihin on saanut osallistua perheen oman ajan puitteissa. Lapinhämeessä, Mäkärä 2012 -leirillä, vietti ikimuistoisen viikon useita perheitä. Vanhempien mukanaolon ei tarvitse olla kokoaikaisesti sitoutunutta, mutta pienistä teoista, esimerkiksi kuljetusavusta, saattaa olla iso apu.

Perheiden lisäksi pienessä lippukunnassa touhua mukana muutamia sisupartiolaisia.

"Sisupartiolainen on nuori, joka tarvitsee erityistukea vammansa, pitkäaikaissairauden tai muun ominaisuutensa vuoksi", määrittelee Marjo. KoKun toiminta ja leirit on pyritty järjestämään siten, että myös sisupartiolaisten osallistuminen niihin on mahdollista.

Tulevana syksynä Kurjet juhliivat. Lippukunnan perustamisesta tulee 17. elokuuta kuluneeksi 30 vuotta. Juhlaleiriä ei tällä kertaa järjestetä, sillä hyvällä kokoonpanolla osallistutaan Ilves 2013 - The Movie, elokuva-

Partiolainen osaa mitä haluaa, vaikkapa makkara-kermapastakastiketta keskellä metsää.

aiheiselle piirileirille Evolla. Leirikuumetta nostatetaan onnistuneesti parasta aikaa muun muassa sähköpostiin ilmestyvien elokuvapätkien avulla.

Varsinainen juhlapäivä on 18. elokuuta, jolloin keränytään Kojjärven kirkkoon partiomessuun. Messun jälkeen vastaanotetaan onnittelet ja nautitaan juhlaounas partiohengessä.

Koska ruoka on partiolaisten sydäntä lähellä, laite-taanpa loppuun sudenpentujen lempiohje, jota näin ke-säaikaan on helppo itsekin kokeilla!

5 dl kevytmaitoa
50 g hiivaa
2 dl sokeria
1 tl suolaa
2 tl kardemummaa
n. 16 dl vehnä jauhoja
2 dl öljyä tai sulatettua voita

TIKKU-PULLA

Liota hiiva kädenlämpöisen maidon joukkoon. Lisää sokeri, suola ja kardemumma. Lisää jauhot vähitellen ja alustamisen loppuvaiheessa rasva. Alusta taikina tasaiseksi, käsistä irtoavaksi. Anna kohota kaksinkertaiseksi lämpimässä paikassa liinalla peitettynä.

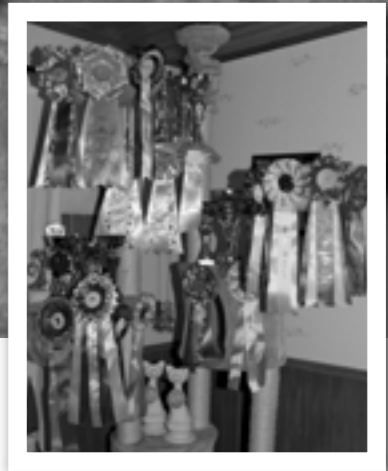
Pyöritä taikinasta sormenpaksuisia säikeitä. Kieritä säikeet tikkujen ympärille, jätä kierteiden väliin noin 1/2 cm kohoamisvaraa. Paista hiilloksella. Tikkupullat ovat valmiita, kun ne irtoavat helposti tikusta.

TUHNU vuoltulainen kauneuskuningas

Teksti Anne Kettunen
kuvat Leena Syrjänen

Tuhnu poseeraa mielellään kameralle. Vuoltulainen kissa on voittanut rutkasti palkintoja kissanäyttelyistä.

Tuhnu on 5-vuotias leikattu poikakissa. Hänen vanhempistaan ei ole tietoa. Se tiedetään, että hän on alkujaan villikissan pentu, Matkusta löydetty kisu yhdessä siskonsa kanssa.

- Kyselin Koivulan Kirstiltä tietäisikö hän kissanpentuja. Sain vinkin mummosta, jolla oli navettakissan pentuja. Oli tarkoitus ottaa vain yksi, mutta otettiin sieltä kaksi, kertoo Tuhnun emäntä **Leena Syrjänen**. Pieni kisu sai nimekseen Tuhnu, nimi juontaa pentuaikojen ilmavaivoihin.

Villikissasta näyttelymenestyjäksi

- Tuhnu kesyyntyi nopeasti, koska sai olla ihmisten kanssa tekemisissä sisäkissana. Kollin ollessa kaksi-vuotias, kissakasvattajana toimiva tätini keksi ehdottaa, että mitäs jos vietäisiin Tuhnu kissanäyttelyyn. Näyttelyyn vieminen jännitti, sillä siellä tulisi olemaan paljon ihmisiä ja muita kissoja, Leena muistelee.

- Mutta Tuhnu oli reipas ja ystävällinen. Hän käyttäytyi oikein nätisti.

- Myös automatkustaminen sujui hyvin. Turkin pesu oli alkuun kamalin asia, naurahtaa Leena.

Ensimmäisen Loimaalla pidetyn esittelynäyttelyn jälkeen reissattiin sitten Riikaan asti. Matkusteltu on myös Tallinnassa ja Viinassa. Tuhnu on osallistunut näyttelyihin kotikissa-luokassa ja saavuttanut DSM-arvonimen (Distinguished Show Merit-tittelin voi saavuttaa ainoastaan kansainvälisissä näyttelyissä, ja sen voivat saavuttaa täysin hyväksytyihin rotuihin kuuluvat aikuiset kissat ja kotikissat.)

- Tuomarit ovat tykänneet, että Tuhnu näyttää kotikis-

salta eikä rotukissojen risteytykseltä. Tuomaripöydällä Tuhnu osaa käyttäytyä asiallisesti, Leena kertoo.

Kehut Tuhnu on ansainnutkin. Ja haastattelun aikana selvästi tietää, että hänestä puhutaan – kisu kuuntelee maireaa hymy kasvoillaan.

Oma kissa näyttelyyn?

Kyselen Leenalta, millainen kissa voi osallistua näyttelytoimintaan?

- Ei ole mitään muita kriteereitä kuin että kissan tulee olla hyvin hoidettu ja leikattu sekä kiiltä. Ei saa olla kovin arka eikä aggressiivinen. Tuomarit katsovat turkkia, väriä, silmiä ja ruumiinrakennetta. Ulkonäöllä ei ole väliä, toisin kuin rotukissojen näyttelyissä.

Kissalla täytyy myös olla rokotukset ja madotukset kunnossa. Lisäksi täytyy löytyä mikrosiru ja oma passi tai rokotustodistus, nämä Tuhnulla tietenkin ovat.

Rotukissanäyttelyissä maatiakissa voi osallistua kotikissa-luokassa, lisäksi kotikissoillekin on omia näyttelyitä.

Tietenkin oma kissa on maailman kaunein ja uljain, mutta se saattaa menestyä myös näyttelyissä. Näyttelytoiminta on mukava harrastus, jossa tutustuu muihin kissoihin ja ihmisiin – sekä myös eri kaupunkeihin ja maihin. Mikäli kissanäyttelyihin osallistuminen kiinnostaa, lisätietoa saa muun muassa Suomen kissaliitosta. Asista voi jutella myös Leena kanssa, hänen meiliosoitteensa on leena.syrjanen@gmail.com.

Vuollun verstaas toimi kouluna vuosina 1930–1948.

Teksti Paavo Säteri,
kuvat Paavo Säterin kotialbumi ja Leena Syrjänen

VUOLLUN KOULU

Koulu valmistui vuoden 1949 alkuun mennessä, ensimmäisenä Kojjärven kunnan rakennuttamana kouluna. Sen urakoi Rakennusliike Karo Forssan kauppalasta. Rakennuksen kokonahinnaksi tuli noin 4 000 000 markkaa, nykyrahassa noin 200 000 euroa.

Aluksi talossa oli muun muassa uunilämmitys ja pärekatto. Pihatyöt jäivät talkootyönä tehtäviksi.

Opetuskäytössä talo oli vuoteen 1980

asti. Seuraavat 18 vuotta se palveli alueen asukkaiden monipuolisten ja vilkkaiden harrastusten paikkana. Forssan kaupunki tarjosi vuonna 1995 taloa kyläläisten hoitoon tai edullisesti ostattavaksi. Kyläkokous ei kuitenkaan uskonut voimiensa siihen pidemmällä aikavälillä riittävän.

Vuonna 1998 kaupunki myi talon yksityiskäyttöön. Uudet omistajat suhtautuivat hyvin myönteisesti kylätoimintaan. Aikuisopiston piirit ja

kylän kokoontumiset saivat jatkaa entiseen malliin. Kyläläiset osallistuivat talkoilla talon hoitoon ja ylläpitoon.

Muutaman vuoden kuluttua talo vaihtoi uudelleen omistajaa. Nyt ovet sulkeutuivat kylätoiminnalta. Heta ja Arto Hyytiäinen lunastivat "Vuollun koulun" pakkohuutokaupasta. Heidän toimestaan Vuollun maisemassa ja vuoltulaisten mielisissä keskeinen talo on saanut uuden elämän.

Vuollun koulurakennuksen kasvot ovat vuosien saatossa muuttuneet.

Alkujaan tanssilava oli pärekattoinen, ja pihalla seiso lipputanko.

KUINKA KÄY RAITOON VILPOLAN?

Teksti Anne Kettunen, kuvat Tiina Leppämäki ja Marke Heinosen valokuva-albumi

Elettiin 1930-luvun alkua kun Raitoolla suunniteltiin ja kerättiin varoja Vilpolan rakentamiseksi.

Vilpolaksi kutsutun tanssilavan toteuttamiseen vierähti jos toinenkin – valmiiksi se saatiin 1947. Varojen hankkimiseksi pidettiin ainakin arpajaiset 8.9.1935. Arpajaisvoitoina oli muun muassa makuuhuoneen kalusto, hevosen päitset, herneitä, halkoja, heinää ja vasikka. Rakennus valmistui lahjoitettuihin puutavaroin ja talkootöin.

Raitoolaisen **Marke Heinosen** appi **Kauno Heinonen** toimi aktiivisesti Raitoon Nuorisoseurassa sen perustamisesta lähtien aina vuoteen 1996 saakka, jolloin hän toimi rahastonhoitajana. Marke löysi vintiltä Kaunon säilyttämiä tilikirjoja ja pöytäkirjoja. Niitä tutkiskellen Vilpolan historia alkoi piirtyä. Marken löytämän Raitoon Nuorisoseuran ensimmäinen tilikirja on vuodelta 1921, jolloin seura perustettiin.

– Ennen oman talon saamista Raitoon Nuorisoseura vuokrasi huoneen iltamia, joulujuhlia ja äitiänpäiväjuhliä varten Saviniemen VPK-talosta, Teuron Työväentalosta, Kojjärven Suojeluskunnan talosta, Matkun Kerholasta tai Patakankaalta. Yhdistyksen kokouksia pidettiin kylän eri taloissa vuorotellen, Heinonen kertoo.

Pöytäkirjoista selviää, että esimerkiksi 1936-1937 Raitoon Ns. on järjestänyt iltamia, joissa on esitetty runoja ja näytelmiä. Myös pikkujoulut ja hiihtokilpailut ovat kuuluneet kyläläisten elämään.

Vilkkainta aikaa Vilpolassa on ollut rakentamisen jälkeiset vuodet ja vuodet 1980-1993. Tanssilavaa on kulutettu jopa kolmesti viikossa. On ollut runonlausuntaa, yksinlaulua, on soitettu levyjä ja "kaiken maailman kuuluisuuksia" on käynyt esiintymässä. Muun muassa harmonikkataiteilija Lasse Pihlajamaa 1940-1950 -lukujen vaihteessa.

1980-luvulla eri yhdistykset vuokrasivat Vilpolaa omiin tapahtumiinsa. Vanhoissa papereissa vuokraajiksi on mainittu ainakin Matkun maa- ja kotitalousnaiset, Matkun VPK, Kojon maa- ja kotitalousnaiset ja Kojjärven Kunto.

Hiljaisiakin aikoja koettiin. Kun ei ollut tapahtumia, ei Raitoon Ns. saanut myöskään vuokratuloja. Jälleen kyläläistä löytyi talkoohenkeä: toiminnan tukemiseksi lahjoitettiin

varoja laskujen maksamiseksi. Viime vuosina Vilpola on taas kokenut hiljaiseloa.

– Nuorisoseura ei ole omia tansseja pitänyt pitkään aikaan, joskus kymmenisen vuotta sitten viimeksi. Nykyisin on ollut muutamat tanssit vuodessa. Parit häävalsit on pyörähdetty. Joka kesä on ollut ainakin yhdet tanssit.

1980-luvun alussa Vilpolassa korjattiin lattiaa ja pihaa laitettiin paremmaksi. Heinosen mielestä rakennus on ihan hyvässä kunnossa, pihaa tulisi tasata turvallisemmaksi ja seiniä maalata.

– Hyvää tilaa voisi käyttää, jos kyläläisillä olisi ideoita. Vilpolassa voisi pitää esimerkiksi kirpparia, karaokea ja ke-säjuhliä. Tapahtumien järjestäminen vaatisivat yhteishenkeä ja johtohenkilöä järjestelyjä vetämään. Raitoon Nuorisoseuraan toivotaan nuorempaa väkeä osallistumaan, sanoo Heinonen.

Heinosen mukaan ihmiset kyllä osallistuvat tapahtumiin.

– Kesällä on paljon mökkiläisiä ja tapahtumia. Uskon maaseudun tulevaisuuteen. Nykyelämän ajanvietotavat ovat muuttuneet, mutta kyllä ihmiset kaipaavat yhdessä tekemistä ja toistensa näkemistä.

Raitoon Vilpolassa on ennen muinoin pidetty esimerkiksi iltamia ja tansseja.

Matkun kylätalossa tuoksuu lohisoppa. Keittiössä Matkun kyläyhdistys ry:n kyläemäntä on työn touhussa. Kohta puolin kyläläisiä tulee syömään ja rupattelemaan.

MATKUN KYLÄEMÄNTÄ työn touhussa

Teksti ja kuva Anne Kettunen

Jututan **Eija Keihästä** 18. maaliskuuta ennen joka maanantaista kyläkekkeriä hänen keittopuuhiansa lomas- sa. Eija on kotoisin Somerolta. Jokioisissa asuessaan Eija miehensä kanssa löysivät Matkusta sopivan kodin, jota yhdessä remontoivat mieleisekseen. Matkussa he ovat viihtyneet liki 30 vuotta. Perheeseen kuuluvat myös poika, kissa ja koira.

Sopiva emännäksi

Matkun kyläyhdistys ry palkkasi kyläemännän LounaPlussan Lyhty-hank-

keen kautta. Eija oli sopiva hommaan.
- Olen ollut vanhusten parissa, päiväkodissa töissä ja pitänyt pyhäkoulua. Tykkään olla nuorten kanssa tekemisissä. Kun kuulin tästä työstä, kiinnostuin siitä heti.

Eijan työ alkoi marraskuussa 2012 ja päättyi syyskuussa 2013. Eija toivoo työlleen jatkoaikaa.

- Ihmisiä on alkanut kylätalolla käymään. Tieto on mennyt eteenpäin. Ihmiset alkavat tiedostaa, että tämmöinen on. Kyläkekkereissä käy melkein 20 ihmistä syömässä.

Eijan tehtäviin kuuluu pitää järjestystä kylätalolla.

- Työtehtäviin kuuluvat keiton tekeminen ja kahvinkeitto. Maanantaisin

joskus leivotaankin. Pidän järjestystä ja siisteyttä yllä. Päiviin sisältyy myös kyläläisten kanssa kuulumisten vaihtoa.

Monipuolinen työ

Kyselen Eijalta hänen työnteostaan Matkun kylätalossa. Mikä on ollut mukavinta ja haasteellisinta?

- Mukavinta on kun olen nähnyt uusia ihmisiä ja saanut kuulla uusia ideoita. Tykkään askartelusta. Sitä tehdään sitä mukaa kuin lapsilla on mielenkiintoa. Olen viihtynyt hyvin. Haasteellisinta oli opetella keittiölaitteiden käyttö.

Millaista palautetta olet saanut?

- On tullut toiveita, että ruokailumahdollisuus olisi useampana päivänä viikossa. Ikäihmisillä ei aina tule ruokaa laitettua ja ruoka saattaa maistua porukassa paremmalta. Lapsiperheitäkin käy usein. Välillä on lasten leikkinessä aika meteli. Mutta hyvin on toimeen tultu, Eija naurahtaa.

Millaista toimintaa kylätalolla on?

- Maanantaisin on kyläkekkerit, jossa käy ihmisiä vauvasta vaariin. Silloin

Matkun kylätalolla on kyläkekkerit vauvasta vaariin ja nuorisosta muorisoon joka maanantai klo 14–17 ruokailuineen ja kahveineen. Kerta kerran jälkeen yhä useammat kyläläiset ovat astuneet matalan kynnyksen yli sisään muistelemaan menneitä ja jakamaan kuulumisiaan. Keksivätpä Liisa S. ja Aimo T. tuoda vieraansakin "ulos" syömään ja kahville neljän euron edulliseen hintaan. Maanantaina 18.3 kekkereillä kävi 24 henkilöä.

on ruokailumahdollisuus. Keskiviikkoisin on Säpinäkerho 7-11-vuotiaille. Lapset saavat pelailla ja askarrella. Perjantaisin on Nuorten ilta 11-17-vuotiaille. Nuoret voivat pelaila lautapelejä, biljardia, pöytätennistä, kuunnella musiikkia tai ihan vaan olla keskenään.

Matkun kylätalossa on lisäksi tiistaisin naisten jumppa ja joka toinen sunnuntai Kalervon karaoke, joka on saanut hyvän suosion myös ympäristökuntien puolella. Seuratkaa Matkun kyläyhdistyksen ilmoittelua tapahtumista ja kurseista tiedotteista!

Kylätalolla on myös nettinurkkaus kaikkien käytössä vaikkapa laskujen maksamista varten. Mökkiläiset ovatkin käyneet hyödyntämässä tätä palvelua.

Remontoitua tilaa perheen juhliin

Eija näkee Matkun kylätalon lähitulevaisuuden hyvänä.

- Lukuisten talkoolaisten ja työtuntien ansiosta monikäyttöinen on kylätalo valmis. Taloa onkin varattu erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia varten. Sallissa on tilaa juhlia vaikkapa syntymäpäiviä, rippijuhlia, häitä, hautajaisia... Käyttölupa on saatu 110 hengelle ja parkkitilaa on mukavasti. On hyvää tilaa kaikenlaista toimintaa varten.

Matkussa tuntuu ideoita piisaavan ja talkoolaisia riittävän kylän yhteisiin tavoitteisiin. Mistähän johtuu matkulaisten ideointikykyisyys ja talkoohenkisyys, pohdin Eijan kanssa.

Nauramme ettei siihen taida olla yksiselitteistä syytä, mutta hyvä että asian laita on näin.

Kyläpapin kuulumisia

Papin monenlaisista työtehtävistä antoisin ja vaikein on saarnan valmistaminen. Ja pienessä seurakunnassa saarnavuoro osuu usein kohdalle.

Tämä sattui kun olin tekemässä saarnaa aiheesta Jumalan kansan koti-ikävä. Sehän on niin mahtavan kuuloinen otsikko, että johan sokea Reettakin löytäisi siihen sanottavaa. Joten... kimppuun siis. Ensin teksti ja sitten selitykset. Hmm... tätä voisi laajentaa moneen suuntaan. Mitähän Luther sanoisi? Hän varmaan pitäisi pitkän ja tulisen sanan selityksen ja käsitteisi aiheita onko vanhurskauttaminen forensista vai putatiivista. Siinähan olisi aina ajankohtainen teema vaikka kuulijat varmasti pitkästyisivät. Löytyisikö vanhoista puheista jotain kierrätykseen kelpaavaa.

Nämä syvälliset, mutta harhailevat ajatukset keskeytti pieni ääni viereltäni. Unohdin aivan, että perheen juniori 8wee, oli pitkään ollut hiljaa toisen tietokoneen äärellä. Kuvittelin hänen pelaavan jotain peliä.

- Lukisitsä tän? Hän kysyi ja ojensi minulle paperia.

Hän oli ihan oikeasti naputellut ja tulostanut oman jutun paperille.

Näppärä poika, tullut isäänsä, ajattelin.

Paperilla luki komeasti ROMAANI ja otsikko HITLERIN ELÄMÄ. Yritin hillitä nousevia tunteitani.

- Kuinka sinä nyt juuri... Hitleristä kirjoitit?

- No kun mä tiedän siitä niin paljon, hän sanoi.

- Siitä pitääkin kirjoittaa, mistä osaa, minä sanoin ja rupesin lukemaan.

Tekijä lähti liikkeelle Hitlerin naissuhteista. Nainen halusi naimisiin Hitlerin kanssa, mutta Hitler ei suostunut, koska teki kirjaa. Nainen pisti välit poikki. Hitlerin kirja piti löytyä jokaisen kodin kirjahyllystä, muuten tuli rangaistus. Sitten Hitler liittyi armeijaan ja antoi sille uuden nimen, hän nimitti heitä nateiksi. Sitten hän käski hakata venäläisiä. Kun pilli soi he karkasivat venäläisten kimppuun, mutta kun pilli soi taas venäläiset oli voittanut. Vaaleissa venäläiset saivat enemmän ääniä joten he voitti. Hitler tappoi itsensä kun ei halunnut kuulemaan tuomiota ja hänet nimitettiin st. natsaireksi.

- Hjaha...olipas loistavaa, sain sanottua, - säilytä tämä tulevaisuutta varten. Oikein hyvä.

Poika huokasi pitkään.

- Mä taidan seuraavaksi tehdä kissanhoito-oppaan.

- Voi kun hyvä ajatus. Hommiin vaan.

Poika pisti paperin tulisten liekkien koristamaan kansioon ja häipyi pikavauhtia. Ja minä yritin keskittyä jumalasiin asioihin. Ei kai sille voinut mitään, että nauratti hieman. Tämä täytyi tosiaan säilyttää jälkipolville.

Mutta jotenkin alkoi tuntua siltä, että olin vähän samassa tilanteessa kuin 8-vuotias poika joka kirjoittaa Hitlerin elämäkerran. Mitä minä osaan sanoa Jumalan kansan koti-ikävästä? Tai Jumalasta ylipäänsä? Pitäisikö vain paljastaa oman uskonsa vähyyys eikä leikkiä kaikkietävää. Jos lähtisikin liikkeelle siitä, mitä aihe merkitsee minulle ja jättäisin Lutterit ja muut selittäjät omaan arvoonsa. Sitä paitsi hyvin henkilökohtaisista asioista hekin lähtivät liikkeelle - ja muuttivat maailman. Tuskin saarnaamalla pystyn maailmaa muuttamaan, mutta jos nyt sentään jotakin kuulijaa pystyn koskettamaan.

Ei muuta kuin hommiin vaan. Hitlerin kimppuun.

Mauri Laihorinne

Suonpään KESÄASUKAS

Teksti Ritva Pulli, kuva Jukka Hyrske

Kuka olisikaan minulle sopivampi haastateltava kuin Kyllikki Hyrske, joka on pellon toisella laidalla asuva kesäkyläläinen! Hän on viettänyt 90-luvun alusta alkaen kesät mökkillään suvun mailla. Hän on lapsuuteni Hyrskeen tati, joka on asunut Forssan keskustassa liki 40 vuotta.

Minäpä lähdin sunnuntaikylään juttusille Tölön kerrostalokotiin, jossa ilokseni olivat äitiään tapaamassa myös kaksi Kyllikin neljästä lapsesta, Sirpa Viksbergistä ja Jukka Nummelasta. Muistoja ei tarvinnut lämmitellä vaan jutut luistivat iloisesti ihmisestä toiseen ja paikasta kolmanteen! Kyllikki on kylän hyvämuistisia vehmaalaisia.

Kyllikki asui perheineen Suonpäässä lapsuudenkodissaan vuoteen 1974, jolloin koti ja pellot myytiin, vain tontti jätettiin itselle. Sille paikalle rakennettiin kesäasunto, jonka kaikista ikkunoista näkee nykyäänkin sukulaisten koteja ja viljeltyjä peltoja. Kyllikin isä oli vielä viljelijä, mutta ei enää seuraavan polven kaksi tyttäreltä.

Kyllikin elämä muuttui, kun hänen miehensä Eero sairastui vakavasti. Hän kuoli 38 vuotiaana 1964. Eeron 10 vuotta aiemmin tilalle perustama puusepänerastas valmisti kysyttyjä keittiö- ja toimistokalusteita. Eero oli kylän nuoria tulokkaita. Hän sanoi mainiosti Forssan Lehden haastattelussa: "Vaikka kylän sanotaan olevan syrjässä muusta maailmasta, en vielä täällä viettämiäni 8 vuoden aikana ole ennättänyt sitä havaita." Kyllikkiä ja minua naurattaa, koska mekään emme huomaakaan 50 vuotta myöhemmin Suonpään olevan syrjässä!

Muistelemme kylän nuorten perheiden vilkasta seuraelämää 50- ja 60-luvuilla ja hyviä liikenneyhteyksiä muuallekin kuin toriostoksille. Linja-autovuoro Lauttakylästä Helsinkiin kulki kylän halki kaksi kertaa päivässä molempiin suuntiin. Vuoro lopetti vasta parisen vuotta sitten.

Kuvassa Kyllikki (vasemmalla) viettää aurinkoista kesäpäivää mökillä Suonpäässä. Hänen seuranaan ovat tyttäret Pirjo (toinen vasemmalta) ja Sirpa (oikealla) sekä tyttärentytär Sabina ja selin Sabinan tytär Mikaela.

Kyllikki ei itse autoile, mutta kulkee kesällä sukulaisten kyydeillä. Hän käyttää lisäksi palvelubussia, jota kehuu kovasti. Palvelu on ympärivuotinen, ja kyydissä pääsee kotiovelta keskustaan ja takaisin viitenä päivänä viikossa Kojjärven alueella.

Kauppan alan eläkeläisenä Kyllikki luettelee sujuvasti myös Suonpään entisiä kauppiaita: Tuominen, Vehmas, Kauppila, Rantala, Heino, Pietilä, Nuutjärven Osuuskauppa, joista Jorma Pietilän kauppa toimi viimeisenä liikkeenä vuoteen 2000.

Pankkeja ei ole ollut, mutta saha toi aikoinaan vilskettä Suonpään raitille. VPK on nykyäänkin olemassa. Harjun koulu suljettiin vuonna 1993. Kylä on hiljentynyt, mutta asukkaiden toimeilaisuus jatkuu töissä ja harrastuksissa.

Kyllikki kertoo, ettei Valijärvelle tule enää mentyä virkistytymään, vaikka se lähellä onkin. Huvilan yhteislauuiltoihin ja muihin tapaamisiin hän saattaa mennäkin, kun joku

houkuttelee. Hän kiertää ystävien kanssa lähialueen toreja ja kesäteattereita. Toisten kodeissa ja mökeillä kyläillään myös paljon. Lapsuuden aikaisia ystäviä asuu vielä kylässä, vaikka hänen ikäpolvensa ihmisistä moni on muuttanut ja monen elämä päätynyt.

Kyllikin kuopus Jukka viettää lomapäiviään usein rauhallisella mökillä. Tontilla riittää rentouttavaa tekemistä kiireisen sisätyön vastapainoksi. Kasvimaan ja puutarhan hoito, saunominen ja grillaus kuuluvat ilman muuta hänen kesänsä mökillä. Pohjoisen Forssan vesi- ja viemärintitilanne kiinnostaa häntäkin.

Kyllikistä parasta Suonpäässä on se, että taloissa asuu tuttuja ihmisiä tai heidän lapsiaan. Mökillä ihaninta on muutaman askeleen matka sisältä pihamaalle. Nyt maaliskuussa lunta on vielä liikaa, mutta toukokuussa tämä eloisa rouva palaa taas omille mailleensa ja maisemilleen. Tervetuloa!

Thérèsen etsimä UNELMA LÖYTYI SAVINIEMESTÄ

Teksti ja kuva Anne Kettunen

Helsinkiiläinen kuvataiteilija-tatuoiija Thérèse Österholm etsiskeli ensin pientä kesämökkiä, mutta kun hän kävi katsomassa Saviniemen VPK-taloa, hän ihastui oitis kauniiseen ja tilavaan rakennukseen. Eikä Thérèse käy vain kesäisin, vaan reissaa Forssaan talvellaikin lähes parin viikon välein.

Talon ostamisesta alkoi pikku hiljaa remontoiminen, sisustaminen ja rakennuksen historiaan tutustuminen. Suojeluskunnalla oli talo, jonka aluksi omisti VPK. Monet sanovatkin tätä rakennusta edelleen Saviniemen VPK-taloksi.

Thérèseä kiinnostaa talon vaiherikas elämä.

- Olen kuullut talon historiasta kyläläisiltä. Olisi mukavaa löytää myös vanhoja kuvia talon vaiheista. Tarvitessa voisinkin palauttaa jotain talon ulkoasusta alkuperäiseen muotoonsa.

- Esimerkiksi talon juhlasalissa on ollut ennen parvi, joka olisi mielenkiintoista rakentaa uudelleen.

- Sisustaminen elää koko ajan. Etsiskelen tällä hetkellä vanhan ajan mallisia lamppeja sekä ylipäätään talon henkistä tavaraa, Thérèse kertoo.

Taidenäyttelyä ja kirpparia

Vaikka Thérèse nauttiikin viettää aikaa Saviniemessä, ei hän vielä osaa kovin rennosti ottaa - ajatukset ovat kovasti kiinni talon remontoimisessa. Thérèse kehuu taloa hyvin rakennetuksi. Sisätilat saa lämpimäksi hyvin. Kesäkuussa hän aloittaa lautaverhoilun uusimisen ja maalauksen.

- Siihen tarvitaan paljon väkeä. Urakkaa olisi kivaa tehdä talkoovoin. Sisällä olisi myös nikkarointia. Lisäksi olisi ikkunoiden kunnostamista ja maalaamista.

- Narikkahuoneeseen suunnitellen pientä museota. Sinne voisi laittaa talon vaiheisiin liittyvää esineistöä. Museohuone olisi kaikille avoin tiettyinä päivinä. Silloin voisi tutustua muutenkin taloon.

Hänellä riittää ideoita kyläläisten yhteisiin tekemisiin ja tutustumisiin:

- Talolla voisi pitää puuhastelupäiviä, jolloin yhdessä kunnostettaisiin huonekaluja. Kurssitilaa löytyy jos joku haluaa pitää kurssia jostain aiheesta.

Thérèse järjestää talolla talkoot 8.-9.6.

klo 9-18, tarkoitus olisi silloin aloittaa ulkoseinien rapsuttelua ja maalausta. Taidenäyttelyn avajaiset ovat perjantaina 19. heinäkuuta klo 15-19. Seuraavana päivänä pidetään klo 10-16 kirpputori, jonne voi tulla myymään maksutta.

Ota oma myyntipöytä mukaan. Lisäksi lauantaina 14.9. klo 12 pidetään betonikurssi, jossa tehdään ruukkuja ja koriste-esineitä. Kurssin vetäjä on Pia Siukosaari. Ilmoittautumiset ja yhteydenotot osoitteella: savillavilla@gmail.com.

Thérèse Österholm nauttii esineiden kunnostamisesta ja entisen VPK-talon sisustamisesta.

Saviniemen VPK-talon historiaa

- Vuonna 1924 Kojjärven Suojeluskunta koostui Kojon, Matkun-Vuollun ja Saviniemen-Suonpään kyläosastoista.
- Saviniemen seuratalon vihkiäisjuhla pidettiin vuonna 1925. Juhlien järjestäjä oli Kojjärven Maamiesseura. Talo tuli maksamaan silloiset 200 000 markkaa. Seuratalo Oy:n osakkeita omistivat maamiesseura, suojeluskunta, lotat sekä useat yksityiset maanviljelijät.
- Vuonna 1934 Seuratalo Oy myi Saviniemen Seuratalon Kojjärven suojeluskunnalle. Esikunta kunnosti taloa, seinät maalattiin ja paperoitiin. Saunaa varten pidettiin hirsitalkoot.
- Seuratalossa on aikoinaan järjestetty monet tanssit ja peurapeijaiset. Rakennus on toiminut lisäksi kouluna.

Lähteinä vanhat Forssan Lehden artikkelit ja Pia Salo-Mäkelä: Vapaaehtoinen maanpuolustustyö – Kotiseudun hyväksi, 1996

**Mikä onkaan talon uusi nimi?
Bongaa mainos tästä lehdestä!**

Leena Syrjänen-

Teksti Anne Kettunen
Kuvat Leena Syrjänen

Leena Syrjänen on Matkussa syntynyt ja aikuisikänsä Vuollussa asunut eläinrakas kohta 30-vuotias nainen. Hän työskentelee mielenterveyskuntoutujien päivätoimintakeskuksessa. Leena asustaa omakotitaloa yhdessä avomiehensä Jannen ja lemmikkieläintensä kanssa.

Leenalla on Jaana-pikkusisko, joka on yhtä lailla eläinten suuri ystävä. Kun saavuin haastattelemaan Leenaa, vastaanani kirmasi kolme innokasta koiraa, sisällä oleili kolme kissaa ja kaiken kukkuraksi kaksi liskoa ja kaunis käärme terraarioissaan.

Hauhau siellä, naunau täällä

- Tati kasvattaa kissoja ja koiria, ja meillä kotona on aina ollut myös eläimiä. Siitä eläinrakkauteeni on lähtöisin, Leena kertoilee.

- Eläinharrastuksen lisäksi valokuvaan. Valokuvausta opiskelin vuoden ajan Kälviällä. Eläinten kuvaaminen on lähinnä sydäntä, mutta paljon tulee kuvattua myös bändejä kesäfestareilla ja erilaisilla keikoilla.

Leenan koira Pontus on liki kaksi-vuotias bokseri.

- Pontus on käynyt ”koulussa” jo pentukurkseista lähtien. Olemme käyneet kokeilemassa erilaisia kursseja, muun muassa arkitottis, agility, rallitoko ja koiratanssi. Etsimme vielä lajia, jotta löytäisimme sopivan, johon Pontus voisi täysillä panostaa.

- Kiinanharjakoira Jones puolestaan on sylissä viihtyvä seurakoira. Jones vaatii erilaista huomiota karvattuutensa vuoksi. Hänet puetaan sään mukaan. Myös Jones on koulututtanut erilaisilla kursseilla. Jones tykkää erityisen paljon lenkkeilyä, sanoo koiriensa kanssa säässä kuin säässä ulkoileva Leena.

Siskon kanssa eläinten ystäviä

Leena harrastaa myös rotukissojen kanssa näyttelytoimintaa. Perheeseen kuuluu tällä hetkellä muutama kotikissa. Tulossa on rotukissa, kunhan se ensin syntyy ja on luovutusikäinen. Leenalla on myös suomenhevonen.

Samalla tallilla asustelee Leenan ja Jaanan kaksi islanninhevosta. Jaana kilpailee islanninhevosten askellajikilpailuissa. Hevosien varsottua kesällä, kilpailuihin treenaaminen jatkuu. Jaanan kanssa Leena jakaa eläintenhoitoon liittyviä iloja ja huolia.

Leenalle eläinten hoitaminen on elämäntapa.

ELÄINRAKAS VUOLTULAINEN

Vuoltu sopii eläinperheelle

Leena osaa hoitaa ja harjoittelee kouluttamaan lemmikkejä, mutta työ ei liity eläimiin.

- Vapaa-aikaongelmia ei juurikaan ole. Eläinten hoito ja niiden kanssa touhuaminen vie paljon aikaa ja se on hyvää vastapainoa työlle.

- Eläimet tulevat tärkeysjärjestyksessä aina ensin. Tämä on elämäntapa. En pystyisi olemaan ilman eläimiä.

Leena viihtyy hyvin Vuollussa.

- Vuollussa on mukavaa asua, viihdyn täällä. Maalla on mukavaa kun voi laskea koirat pihalle. Kissat ovat sisäkissoja mutta käyvät ulkoilemassa valjaissa. Koirat ovat vapaana valvotusti mutta eivät ole koskaan yksin juoksentelemassa.

Kiinanharjakoira Jones nauttii pitkistä kävelyistä.

Pontus on nuori ja reipas bokseri.

Muistoja ja kuvia OSA 4

Muisteluissani olen edennyt n. 80-luvun alkuun. Noiden kahdenkymmenen vuoden aikana tapahtui monenlaista kehitystä. Keittolaakin paranneltiin ja ateriat monipuolistuivat huomattavasti. Peruskoulu alkoi 1976. Naapurikoulujen lakkauttamiset takasivat riittävän oppilasmäärän ja kuljetukset alkoivat. Forssaan liittymisenkin aiheutti paljon muutoksia entiseen. Täten koulu oli kunnoltaan ja varustelultaan aivan eri tasoa kuin aloittaessani syksyllä 1962. Opettajien yhteistyö alkoi Helin tultua Saviniemen koululta syksyllä 1968 ja päättyi hänen jäätyään eläkkeelle keväällä 1991. Marjaterun ja Iltan kanssa yhteistyö oli alkanut jo aiemmin ja jatkui myöhempään. Merkittävä muutos oli sekin, että kaikki opettajat muuttivat omiin asuntoihinsa pois koululta. Kahteen asuntoon tuli vuokralainen ja näin koululla oli tavallaan "vartiointi". Kolmas asunto saatiin koulun käyttöön, myöhemmin koko alakerta.

Osa kuvistani on diakuvia. Niitä en ole voinut harmikseni hyödyntää, koska en omista skanneria enkä osaa edes käyttää sellaista. Nyt kuitenkin sain apua Matti Uutelalta ja Risto Seppälältä, joten tähän alkuun laitan vielä 70-luvun tapahtumia.

Johtokunnat lakkautettiin ja peruskoulu toi kouluneuvostot. Ensimmäiseen kouluneuvostoon kuuluivat Eino Aalto, Veikko Turve, Reijo Torkkel, Kirsti Alhainen ja pj. Päivi Mäkelä.

Alaluokka 1967.

Joulujuhlaväkeä 1977.

Keväisiä pyöräretkiä tehtiin vuosittain. Kojjärven lintutomilla 1978.

(vas.) Kuusijuhlan aloitus 1978.

(oik.) Luontoretellä 1980.

(alla) Oppilaiden omaa puuhastelua.

(yllä) Vappukarnevaaleista oli tullut jokakeväinen perinne.

(vas.) Lukuvuoden päätös 1980.

Edellisessä Kylähullussa kerroin, että haaveissani toivoin pianoa koululle. En kuitenkaan uskaltanut pitää sitä realistisena enkä siitä puhunutkaan missään. Yllätys oli todella melkoinen, kun keväällä 1981 kesken tunnin luokan oveen koputettiin. Silloinen opetuspäällikkö Ilkka Kykkänen ja talouspäällikkö Jari Isotalo käskivät minut käyttävään. Pelästyin, kun peräti kaksi päällikköä oli lähtenyt koululle. Joku paremmanlaatuinen moka on siis tapahtunut. Sulki oven ja kehoittivat seisomaan tukevasti. Pitivät piinaavan tauon. Sitten Jari sanoi: "Menes ostamaan koululle piano!". Tuota hetkeä muistella nousee iho vieläkin kananlihalle. Tuntui hienolta, että kouluamme arvostettiin tällä tavalla. Raimo Vesalan liikkeestä se sitten tuotiin, viikon kulluttua, illalla. Jouduin kantamaan, eikä se paljon painanut. Aamulla luokka kokoontui pianon ympärille ja Juha Alhainen soitti meille.

Välituntisin lapset keksivät aina jotain hengästyttävää touhua. Lumisotakin oli alkuun sallittua eikä opettajien tarvinnut mitään sääntöjä määrätä. Myöhemmin tilanne muuttui. Ensin piti rajoittaa pallojen heittäminen rajatulle alueelle ja myöhemmin kieltää kokonaan. Oheinen kuva on vuodelta 1981. Silloin oli "ryssittely" aivan yleistä aikuisten ja lastenkin keskuudessa. Kuvan taistelua käytiin päivän joka välitunnilla ja lapset tulivat sisään hikisinä ja hengästyneinä. Puolueet tuntuivat vielä luokassakin, kun kinattiin voittajasta. Itseenikin kiinnosti ja kysyin: "Keitä vastaan soditte?" "Ryssä vastaan!" "Entäs te?" "Ryssä vastaan ja me voitettiin!" Tällöisen sisällissodan jälkeen motivaatio opiskeluun taisi olla hetken hu-
kassa.

Muistoja kertyi myös harrastuksista. Mielenkiintoinen ja antoisa 10-vuotiskokous oli Matkukun pelimannien kanssa. Edellisessä lehdessä kerroin, miten ryhmä syntyi ja kehittyi. Soittotaito edistyi huomattavasti muutamassa vuodessa ja esiintymisiä alkoi tulla todella paljon. Koska olimme aloittelijoita ja musiikin taso sen mukainen, niin soitimme halvalla. Ohjelmistoomme kuuluivat vain perusrytmit ja se yleensä riitti perusyleisölle. Avattiin pankkitili ja kirjanpidostani ilmenee, että esim. 1981-83 oli joka vuonna yli 10 keikkaa. Oli syntymäpäiviä, häitä, yhdistysten vuosijuhlia, pikkujouluja ym. Monesti pyydettiin niin "arvokkaihin paikkoihin", että hirvitti. Suurimmat pelononi olivat mm. Osuuspankin jäsenjuhla Urheilutalolla (kuva vas.), Keskustapuolueen Eloilta Teatteritalossa, Nuoret tuottajat Kojolla, Lions-klubi L-H:n pirtillä.

Yleensä kamera oli mukana silloin, kun tapahtui jotain poikkeuksellista. Kuva tyttöjen liikuntatunnilta.

Rahaakin tuli ja sillä ostettiin kalustoa ja tarvikkeita. Myöhemmin huomasimme, että voisimme vähän juhliakin. Kerran vietimme pikkujouluja vasta heinäkuussa, ilman kuusta. Kynttilöitä löytyi. Kuva alla on Otsolanhoivasta, johon puoliset pääsivät mukaan.

(vas.) Kuvassa koko luokka. Valkovuokot on juuri laitettu sankarivainajille. Kahden tytön niput ovat hetkeä myöhemmin heidän omaistensa haudalla. Harrasta ja kaunista!

(alla) Keväällä 1982 pyöräilimme ent. Kokon koululle "keinutuolitehtaalle" ja sieltä senioripariskunnan luo, jossa saimme näytöksen koristeleikkauksesta sekä ravitsevan tarjoilun. Olimme kummankin pariskunnan ystävällisyydestä erittäin kiitollisia ja lähetimme kiitoskirjeen valokuvien kera. Tauko Kokkojärven rannalla.

(vas.) Jälleen yksi lukuvuosi on päättynyt. 6.-luokkalaiset lähtevät, opettajat ikävöivät.

(yllä) Teuvo Heikkilän kanssa suunnittelimme dia-esityksen. Sitä varten pyysin kyläläisiltä vanhoja valokuvia, jotka kuvasin dia-filmille. Teuvo teki erittäin hienon tekstin, jota hän luki sitä mukaa, kun näytin kuvia. Kesällä 83 näytimme sarjan etukäteen kyläläisille ja keskustelua sekä muisteluita riitti. Lopuksi koko joukko kuvattiin.

(yllä) 1983 oli juhlavuosi, koulu täytti 100 vuotta. Kuvassa on silloinen kouluneuvosto: Takaa vasemmalta Esko Niittymäki, Veikko Turve, pj Aarre Viholainen ja edessä vpj. Terttu Kyander ja Helvi Katajisto. Olemme juuri suunnitelleet juhlan ohjelmaa. Päätimme, että kaikki tehdään oman väen voimin. Juhlapuhujina oli Eero Kullanen Kojolta, myös historiikin kirjoittaja Teuvo Heikkilä. Monipuolinen ohjelma tehtiin opettajien, oppilaiden ja vanhempien voimin.

KOTIPIIHAN tuttavuuksia

Joka pihalla on monenlaista elämää ympäri vuoden. Useimmat ihmiset ovat kiinnostuneita ja seurailevat eläinten ja kasvien vaiheita ja tapahtumia. Meidän pihamme rajoittuu Koijokeen, joten jokielämäkin on mahdollista seurata.

Kevään ensimmäisiä tulokkaita ovat mm. telkät. Ne aloittavat välittömästi soidinkisailunsa. On aikamoista menoa, kun urokset taistelevat. Sitä touhua olen kuvannut piilokojusta. Kuvan uros taisi huomata minut ja tuli kohti ilmoittamaan, ettei naimahommia saa häiritä.

Kerran alkukesästä pihassa oleskeli nuori rusakko. Siirtyi vaan kauemmaksi, kun yritin päästä lähemmäksi. Aina oli jompi kumpi silmä näkyvässä. Yritin ottaa kuvia myös maanrajasta makuulta. Ei onnistunut, koska silloin se koki minut petoeläimeksi ja pakeni eikä palannut.

Syksyisin on lintuja runsaasti, myös talvehtivia. Orapihlajan marjat syötiin muutamassa päivässä. Loppusyksystä olen aloittanut vuosittain ruokinnan ja lopettanut vasta toukokuussa. Täten olen saanut koko talven seurata ikkunasta ruokintapaikan tapahtumia ja tehdä muistiinpanoja. Kuvassa on räkättirastas.

Simperin lita

Teksti Arvo Vähä-Pietilä
Kuva Arvo Vähä-Pietilän valokuva-albumi

Sodan aikana Kojolaiset puhuivat Simperin pojista ja tyttäristä. Kojon keskellä kun sijaitsi talo nimeltä Simperi. Ida Vähä-Pietilä on siis Simperin Iita. Hän eleli lapsettoman ja naimattoman. 1950-luvun puolivälin tienoilla Iita muutti vanhan mammansa luota siskonsa Hannan ja hänen miehensä luokse asumaan.

Siirtyttyään asumaan sisarensa Hannan luo, siirtyivät mukana myös kangaspuut tykötarpeineen. Kangaspuut olivat ns. "ykslevyset", joten pöytäliinat ja lakanat täytyi kutoa kahdessa osassa ja sitten ommella keskeltä yhteen pienin aivipistoin. Pöytäliinat, jotka olivat Iitan erikoisalaa, olivat yleensä sidoksiltaan ns. Taalaindrälliä. Vaati melkoista tarkkuutta, jotta kuviot kudottiin niin samanlaisiksi sopien keskisau-massa hyvin yhteen. Kuviotomissa kankaissa se ei ollut yhtä tarkkaa. Ennen kuin kutomiseen päästiin, oli jo monenlaista työvaihetta, joista myös riippui työn onnistuminen.

Iitalla oli melkoinen kokoelma malleja ja Pellervo-lehden Kankuri-palstalta sai niitä lisää. Niitä hän sitten muunteli ja sovelsi kulloisiinkin lankoihin sopivaksi. Lopputuloksenhan oli tietysti materiaalien ja tekijän yhteisumma. Pöytäliinoissa hän käytti etupäässä puuvillalankaa loimena ja kuteena pellavaa, kiilto- tai silkkilankaa. Välikude oli usein puuvillalankaa. Onpa kuteena pöytäliinoissakin käytetty ohutta villalankaakin.

Iita kutoi tietysti omaan tarpeeseen ja sukulaisille. Mutta suuri on se kyläläisten emäntien joukko, jotka kudottivat omaan tarpeeseen ja tyärten kapioksi kankaita. Melkein joka talossa kasvatettiin pellavaa. Ja lampaista saatiin villaa, joiden langoista tehtiin sängynpeitteitä, keinutuolinmattoja, raanuja ja jopa ryijyjäkin seinien koristeeksi.

Ilme on sekin, kun ajattelee missä valossa nämä kaikki kauniit työt on tehty. Asuntojen ikkunat olivat tosi pieniä ja usein öljylamppu oli ainoa valonlähde pimeään aikaan sähkön tuloon asti. Iltapuhteet olivat vielä usein työnaikaa, kun ei ollut radiota, televisiosta puhumattakaan. Luulenpa, että univajetta sen ajan ihmisillä ei ollut.

Simperin lita oli Arvo Vähä-Pietilän isän sisar. lita eli Ida oli 90-vuotias kuollessaan vuonna 1973. Hänen kangaspuunsa ovat yhä tallessa Simperin pirtissä Kojolla.

Varmaan sisarusetkin laittoivat itsensä yöpuulle melko varhain il-lalla.

Harvat ovat ne juhlat nykyäänkin kotioloissa laajalla alueella, joissa ei Simperin Iitan kutomat liinat pöydillä ole luomassa juhlatunnelmaa.

Vanhoja lauluja ja sanontoja

Kaija Pajulampi haastatteli kojolaista Arne Vähä-Pietilää

Jos kaikki harakat ja varikset ja kuusikon närhet ne olisi mun lintujani niin linnunlihalla mä ruokkisin noita vanhoja hilsujani.

Vaari se lähti rankka mettään rantamun timuria ralla la rei. Siellä ei tartte kumarrella ketään rantamun timuria rei.

Taitaa ruveta selittäään, kun niin kajostaa (mamma Ida)

Nyt savee, nyt kirppaa ja jo kiehuu. (Hanna)

Taitaa olla viimesiä kuuroja, kun tulee niin ripsakkaasti. (Alerin Aku)

Paska haisee sitä enempi mitä enempi sitä tikulla ronkkii. (Kullanen)

Matti kannot kattoo, taikka lyö jatko.

Helmikuun heliät ilmat maaliskuussa maksetahan.

Kynttilästä karjan ruoka kahtia, ihmisruoka kolmia.

Iltaruska päiväruska, aamurusko päivän pasko.

Huomenna on pouta kun aurinko takansa kättelee.

Helmikuu jos helistää, niin maaliskuu maata näyttää.

Mattina rikka sijansa hakkee. (Ida)

Uusi lumi on vanhan surma.

Ei katoo kaste katvehesta eikä halla halmehesta, päivän pärttylin perästä. Aamu pihti Matista ja iltapihti Mariasta viikon päästä viimeistään.

Joulu juhlista jaloin.

Ei köyhä muusta voi säästää kun syömisestä.

Aamurusko päivän pasko, iltarusko päivärusko.

Kivimäen Fiia oli kylään lähdössä, poikansa Urho neuvo: Älkää siellä nyt taas kovin tohottakon. - Tohotan niin, mitä mä sen si teen.

Simperin pojat oli menossa Rääsystä heiniä hakemaan, tapanin runtuna. Jeru istu rappusillaan klubisauhuilla. Jukoliste pojat, se on nyt kevät. (Runtu = juhlista seuraava päivä).

Ei niin pyöreetä kiveä olekaan, ettei kaljapulloa auki saa, sanoi I-P.

Moi sano rikkaat toisillensa.

Peräjoelta kotoisin oleva uutis- ja ajankohtaistoiminnan johtaja Atte Jääskeläinen piti puheen Kojjärven hautausmaan sankarihaudoilla itsenäisyyspäivänä 6.12.2012.

Itsenäisyyspäivänä

30. marraskuuta 1939 kello 6.50 alkoi Karjalan kannaksella koko rintaman levyinen tykistötulvi. Sen tauottua venäläisjoukot aloittivat hyökkäyksen koko rintaman leveydeltä kaikkia tietlinjoja pitkin. Kello 13.30 presidentti Kyösti Kallio piti radiossa puheen, jossa hän kertoi, että valtakunta oli julistettu sotatilaan. Kello 14.55 pilvisen taivaan kätköistä syöksyi esiin joukko pommikoneita, jotka yllättivät helsinkiläiset ja aiheuttivat suuria tuhoja ja paljon uhreja.

Tuo päivä ja sitä seuranneet kuusi vuotta muuttivat Suomen, ja suomalaiset. Siellä Kannaksen tykistökeskityksen kohteena, yhtenä rajaa suojanneista sotilaista, oli oma isäni. Hän oli 24-vuotias. Äiti oli 18-vuotias, kaukana rintamasta, mutta henkisesti koki saman hyökkäyksen. Siihen päivään päättyi onnellisten ja rauhallisten vuosien kausi.

Tuosta päivästä alkaneessa sodassa sadattuhannet menettivät henkensä tai terveytensä. Suuri joukko joutui kokemaan asioita, joista eivät koskaan henkisesti selvinneet. Mutta kaikki silloin eläneet suomalaiset menettivät yhdessä jotain: He joutuivat luopumaan odotuksistaan, unelmistaan. He menettivät mahdollisuuden itse määrittellä oman elämänsä. Kohtalo päätti siitä heidän puolestaan. Meidän on tavallaan helppo, mutta kuitenkin vaikea kuvitella, millaiselta nuorista ihmisistä tuolloin tuntui.

Ylipäällikkö Mannerheim antoi kolmen viikon sodan jälkeen, ennen joulua lyhyen päiväkäskyn numero 7, joka loppui seuraavasti:

”Ajatuksemme pyrkivät näinä juhlapäivinä koteihimme ja omaistemme luo, mutta nykyhetken Suomen sotilaan on lujitettava mielensä ja kohotettava henkensä kärsimään sen taistelun, minkä kohtalo on meidän suoritettavaksemme määrännyt. Ellemme siinä käy voittoon saakka, ei meillä kenelläkään ole oleva kotia enempää kuin isänmaata, ei vapautta enempää kuin joulurauhaakaan.”

Sodan kokeneet ihmiset kantoivat

ja kantavat tätä muistoa mukanaan elämänsä loppuun asti. Mutta sekään ei riitä: Sodan jäljet näkyvät heidän lapsissaan, suomalaisessa elämässä ja asenteissa, jopa satojen vuosien ajan.

Suomi itsenäistyessä tässä maassa käytiin yksi Euroopan historian verisimmistä sisällissodista. Talvisota oli yksin jääneen pienen maan kamppailu olemassaolosta. Jatkosodasta ja eri aikoina vallalla olleista ideologioista, ismeistä, voi olla monta mieltä, mutta lopputulos näistä kaikista kolmesta oli sama: Bolsevismin raja Euroopan kartalla piirrettiin näiden sotien seurauksena Suomen itärajalle, ei länsirajalle.

Silloiset aseelliset taistelut olivat siis taisteluita itsenäisyydestä ja vapaudesta. Mutta itsenäisyyden puolesta on edelleenkin kamppailtava, toivottavasti ei aseina, vaan muilla keinoilla. Itse asiassa itsenäisyys on taas uhattuna. Itse asiassa se on juuri nyt hyvinkin uhanalainen.

Charles Bukowskin kirjassa ”Kau-pungin kaunein tyttö” päähenkilö ihmettelee, kuinka tungetteleviksi miehet muuttuvat, kun heille antaa luvan tarjota ravintolassa. Niinhän se on: Kun ottaa vastaan näennäisen hyväntahtoisen tarjouksen ja joutuu kiitollisuudenvelkaan, voikin joutua ennen pitkää tungettelevien ehdotusten kohteeksi.

Yksi Ylen toimittajistamme, entinen Yhdysvaltain-kirjeenvaihtajamme Mika Mäkeläinen, ylläpitää harrastukseksi verkkosivua, jossa reaaliaikainen kello laskee joka sekunti Suomen valtionvelan määrää. Eurojen vilinä ruudulla on hengästyttävää seurattavaa. Tarkistin eilen kellon summan. Se oli 88,4 miljardia euroa. Se tekee noin 17 tuhatta euroa jokaista suomalaista kohti, imeväisikäiset mukaan lukien.

Katsokaa maailmalle: Kreikassa ja Espanjassa poltetaan autoja ja rikotaan ikkunoita, kun ihmiset ovat tyytymättömiä hallitustensa politiikkaan. Mutta eivät nämä hallitukset ole itsenäisiä päätöksissään. Maat ovat niin velkaisia, ettei niillä ole vaihtoehtoja:

Maassa istuu kansainvälisiä rahoittajia edustava valvontakomissio kertomassa, millaista politiikkaa pitää harjoittaa: Maan hallitus ja parlamentti voi vapaasti valita, toteuttaako komission toiveet vai päästääkö maan konkurssiin ja perikatoon.

Niinpä katumellakoista riippumatta maat leikkaavat pakon edessä valtion menoja, nostavat veroja ja yksityistävät valtion omaisuutta – ja samaan aikaan näyttävät vajoavan yhä syvemmälle ongelmiinsa.

Suomi oli maa, joka maksoi velkansa itsenäistymisen jälkeen. Suomi oli maa, joka raskaan sodan jälkeen maksoi sotakorvaukset Neuvostoliitolle. Suomi oli maa, joka selvisi omin voimin 1990-luvun lamasta ja pankkikriisistä.

Nyt olemme keskellä pahinta talouskriisiä läntisessä maailmassa toisen maailmansodan jälkeen. Suomi on vielä korkeimman luottoluokituksen maa, mutta itsenäisyyden säilyttäminen edellyttää sen ymmärtämistä, että itsenäisyyttä on taas kerran puolustettava.

Ikääntyvän Suomen tilanne on vakava, tarkemmin sanottuna erittäin vakava. Meidän ongelmamme eivät pohjimmiltaan johdu Eurosta tai kansainvälisistä talousongelmista tai suhdanteista. Meidän ongelmamme on se, että työikäisten määrä vähenee.

Jos työssäkäyvien määrä ei kasva, elämän on muututtava. On joko tehtävä enemmän työtä tai oltava paljon, paljon nokkelampia siinä, miten asiat järjestetään. Pahasti näyttää siltä, että kovin paljon nokkelammiksi emme muutu. On siis todennäköistä, että meillä on varaa vähempään.

Koko läntinen elämäntapa on tällä hetkellä kriisissä. Nykyistä elämäntapaa ylläpitävät öljyä myyvät arabit, norjalaiset ja venäläiset ja vyötään kiristävät kiinalaiset. He ovat niitä ravintolassa tarjoavia miehiä, joille Suomi-neito on velkaa. Haluammeko olla heidän suopeudestaan riippuvaisia?

Kansainvälinen uutisvälitys tuo silmiemme eteen jatkuvasti tietoa erilaisista maailmanlaajuisista tai maan-

laajuisista ongelmista. On sotia, terrorismia, ilmastonmuutosta, velka- ja talouskriisejä. Jos ei joudu kolariin tai myrskyn uhriksi, hirmupakkaset – tällaiset kuin tänään täällä – vievät mennessään.

Itsenäisyys on vapautta päättää omasta kohtalosta. Itsenäisyys tarkoittaa velkaa ja velvollisuutta pitää huolta Suomesta ja suomalaisista, nyt ja tulevaisuudessa.

Kun 1939 kohtalo tempaisi isämme ja äitimme, isoisämme ja isoäitimme, jotain jäi jäljelle. Oli kuitenkin koti, isänmaa ja vapaus. Oli valmius kauhaiden kokemustenkin jälkeen rakentaa Suomi uudelleen. Valmius antaa lapsille mahdollisuus uudelleen toivoa, unelmoida ja uskoa parempaan.

Suomi käyttää lastensuojeluun 650 miljoonaa euroa, kertoi aamun lehti. Helsingissä 17-vuotiaista lapsista joka kuudes on lastensuojelun piirissä. Eduskunta piti eilen juhlaistunnon, jossa se kunnioitti sotaveteraanien panna Suomen hyväksi ja teki päätöksiä heidän etujensa parantamisesta.

Meillä on myös toinen kunniavelka itsenäisyydestä. Itsenäisyys velvoittaa meitä jättämään lapsillemme ja nuorillemme Suomen, jossa he kokevat voivansa vaikuttaa omaan elämäänsä ja jossa he uskovat parempaan. Syrjäytyneiden ja syrjäytyvien nuorten pelastaminen on juuri itsenäisen Suomen tärkein tehtävä ja toinen suuri kunniaavelkamme.

On tärkeää näiden ajatusten keskeinä kuitenkin muistaa, että moni asia on korjattavissa. Moneen asiaan löytyy ratkaisu. Itsenäinen Suomi on ongelmien ratkaisijoiden maa.

Meidän on nähtävä elämässä oleva toivo ja mahdollisuudet. Meidän on syytä nostaa esiin ne suomalaiset sankarit, jotka onnistuvat ja ratkaisevat ongelmiamme. Siihen me tarvitsemme itsenäisyyttä.

Hyvää itsenäisyyspäivää!

TALVISOTAA KOIJÄRVEN SAVINIEMESSÄ

Teksti Elina Vinnikainen
Kuva Timo Koivisto

Timo Koiviston uusin elokuva *Elävältä* haudatut on kuvattu Savijoen Savijoen. Savijoen on lavastettu talvisodan taistelujen näyttämö. Sotaelokuva Koivisto ei kuitenkaan ole kuvaamassa. Sota-aikaan sijoittuva osuus on noin kymmenen prosenttia koko elokuvasta.

Tarinan alkukuvio on tapahtunut Kannaksella, mutta muuten elokuva on fiktiivinen. Elokuvan tapahtumat sijoittuvat vuoteen 1940. Koivisto halusi saada Miljoona-bunkkerin elokuvaan, koska sen tarina on jäänyt tuntemattomaksi valtaosalle suomalaisista. Elokuvassa sekoitetaan historiaa ja nykyaikaa. Vaikka elokuvan nimi ja aihe ovat synkkiä, niin elokuvassa on omalla tavallaan onnellinen loppu.

Elokuvan kuvaukset jatkuvat ensi kesänä Forssan seudulla. Elokuvasa näyttelee sekä ammatti-, että amatöörinäyttelijöitä. Ammattinäyttelijöistä mukana ovat Marko Keskitalo, Helena Rängman, Oiva Lohtander ja Kai Hyttinen.

Alkuperäinen juttu on julkaistu Urjalan Sanomissa, jonka luvalla se on tähän lyhennetty.

Juoppo sika

Teksti Lahja Salo,
matkulainen 1944–1948

Huhti- toukokuun vaihteessa 1944, meille ostettiin porsas. Joulukinkkuhan se oli ajatuksissa. Samalla mummolaan tuotiin myös possu. Mamman hellässä hoidossa possu kasvoi ja voimistui. Possut, niin tämä, kuin aikaisemmatkin tunsivat hoitajansa äänen ja kukaties askeleetkin. Röhkinä alkoi heti kun mamma karsinaa lähestyi. Joen rannassa possuja pestiin ja kyllä ne siitä pitivät. Pikku possun elo ja olo alkoi hyvin Järvenpään kylän Heikkilän torpan liiteriin tehdystä karsinassa.

Sota jatkui, käki kukkui Hakamaellä, vilja kasvoi ja oli kaunis lämmin kesä. Mustia pilviä alkoi nousta Karjalan ylle. Kannaksella alkoi suurhyökkäys 5-7 päivä kesäkuuta – ja samalla kaaos. Kyläläisiä kehoitettiin siirtämään karsinansa ja tavaransa Sisä-Suomeen. Niin tehtiin Oskulle laatikko matkustamista varten. Otto-setä vei oman karsinansa ja possunsa kanssa meidänkin nasun sukulaistaloon Tanin aseman läheisyyteen Lappeenrantaan. Evakkoon joutunut Järvenpään kylän väki sai väliaikaisen olinpaikan Kojjärven Matkusta.

Me mamman kanssa asuimme kauppias Mikko Tammisen talon yläkerrassa. Tammiset olivat Kirvusta ja jatkaneet kaupanpitoa Matkussa. Heinäkuu meni menojaan, sota jatkui. Tuli elokuu, Tanista tuli kirje: "Possu olisi haettava pois". Mietittiin mitä tehdään? - Ketkäs muut kuin Lyyti-täti ja mamma junaan ja possuja hakemaan. Mamat olivat jo tottuneita matkustajia kahden evakkomatkan tehneinä. Meidän Oskulle luvattiin koti Tammisen ulkorakennuksesta. Kaikki siis kunnossa.

Mamat matkasivat junalla kohti Tania, mutta Kouvolassa tulikin "tenkkapoo". – Tani oli sotatoimialuetta, mummoja ei sinne päästetä! – Nämä mamat eivät jääneet sormisussa seisomaan ja ihmettelemään. Lähettiin etsimään oman kylän poikia, joiden tiedettiin olevan komennettuina Kouvolan rautatieasemalla töissä. Sieltähän ne löydettiin ja mamat Sulo-serkun asuntoon yöksi ja seura-

vana aamuna Sulo lähti veturissa Tania kohti.

Laatikot löytyivät possujen kortteeripaikasta ja possut laatikkoon! Tanin asemalta laatikot veturin päälle ja matka Kouvolaan alkoi. Kouvolassa possu pantaisiin mammojen kanssa junaan. Kouvolassa nostettiin veturista ensimmäiseksi mummolan possu pois, arvojärjestyksessä totta kai, olihan se ison talon possu ja kooltaankin isompi. Meidän Oskun laatikkoa nostettaessa siitä putosi pohja ja sika kiljuen ulos. Porsas juoksi aseman puistoon ja edelleen kauppalan kaduille.

Rautatieläiset ja mamat sian perään minkä kintuista pääsivät. "Katujuoksu" väsytti possuparan ja karkulainen saatiin kiinni. Pojat korjasivat laatikon pohjan kuljetuskuntoon ja mamat sikoineen matkustivat Kouvola-Lahti – Riihimäki- Hämeenlinna-Toijala-Matku.

Possun karsina oli valmiina Tammisen ulkorakennuksessa, siellä olisi possun hyvä olla. Niinhän sitä luulisi, vaan eipä ollut. Ruoka ei maistunut stressaantuneelle possuparalle. Haisuteli ja vähän maistoi, ei kelvannut millään. Mamma yritti kaikin keinoin

saada Oskua syömään, mutta kun ei, niin ei. Hätä tuli, että taitaa joulukinkku jäädä haaveeksi. Lopetettavahan se on näin pienenä, eihän se kanan syömillä elä, ja oli vasta elokuu.

Joku viisas neuvoi, että tippa viinaa ruuassa voisi sen saada syömään. Lähin viinakauppa oli Valkeakoskella, eikä ollut viinakorttiakaan. Hankalaa oli. Matkulaisia oli töissä Valkeakoskella ja mamma rohkeana, kolme sootaa nähneenä muorina, kävi Matkun pojille asiansa puhumassa. Asiahan järjestyi ja Karhuviinapullo saatiin lääkkeeksi. Sitä ruuan päälle tiputettiin muutama tippa ja ihme, ruoka alkoi sialle maistua. Pitkän dieetin jälkeen se olisi ehkä muutenkin syönyt, mutta se jäi arvauksen varaan.

Jatkossa kävi kuitenkin niin, jos ruoka ei viinalle haissut, ei sika syönyt. Siinä tipotellessa meni pullo, en muista pitkö tuottaa toinenkin pullo juopolle sialle. Osku kuitenkin pulskistui ja painoi teurastettaessa 60 kg paikkeilla, Oskusta luovutettiin kansahuollon määräämä kilomäärä. Hyvä kinkku siitä tuli vaikka mamma ei maistanutkaan Oskua. Maailmaa nähneestä pikku possusta tuli isona juoppo sika.

Pirjo Salo kertoo, että valokuva on Liisa-mamman 60-vuotispäiviltä Matkusta syksyllä 1945. Toinen mammoista seisoo sankarin takana. Takana oleva rakennus on matkulaisille tuttu.

Sata vuotta

Teksti Pirjo Salo

Edit-täti syntyi Kotkassa vuoden 1912 kesäkuussa, pari viikkoa aikaisemmin kuin Hannes Kolehmainen voitti Tukholman olympialaisissa 5000 metrin juoksun. Amanda ja Matti Salo olivat menneet naimisiin edellisen vuoden keväällä ja muuttaneet Kylmäkoskelta Kotkaan. Perheeseen syntyi poika parin vuoden päästä, vuonna 1914 neljä kuukautta ennen ensimmäisen maailmansodan alkamista. Vuosien 1917–1918 tapahtumat veivät poliisina toimineen Matti-isän Kotkasta Tampereelle ja lopulta Urjalaan, Kojjärven Matkuun. Matkusta tulikin Editin kotikylä kymmeniksi vuosiksi.

keen, eikä se varmaankaan helpottanut perheen elämää. Vuonna 1930 Edit-täti kävi Lahden kansanopiston kurssin. Kurssilla opetettiin puutarhanhoitoa, yhdistystoimintaa, käsitöitä ja ruoanlaittoa. Edit sai kiitettävän arvosanan lähes kaikesta, vain harmonin soitossa oli hieman alempi arvosana. Edit-tädin kansanopistossa tekemä kansallispuku, mutkikkaat liinojen kirjonnat ja pyyhkeiden nimikoinnit ovat huolellisen ja tarkan käsityön näytteitä, yhtä siistejä ja huoliteltuja kuin nurjalta kuin oikealtakin puolelta.

Koko 1930-luvun Amanda toimi Kojjärven Lotta-Svärd osaston pu-

rittajat olivat lotat Tilda Irama, Mandi Salo, Edit Salo, rouva Irja Lahtinen, neiti Mirja Lepistö ja työmiehen vaimo Anna Suominen. Koskahan miehet yltävät samaan'.

Amandalla ja Editillä oli muutama kana, lampaita ja lehmäkin. Perunapeltöä, omenapuita, viinimarjapuskia ja kasvimatua tontille sopi kahden naisen tarpeisiin. Kun Amanda kuoli 1950-luvun alussa, eläimet saivat lähteeä. Edit työskenteli Osuuspankissa myöhemmin Osuuspankissa eläkkeelle pääsyyn asti. Matkulaisten elämään Edit-täti oli osallistui kuorossa ja seurakunnan toiminnassa. Kun suomalaiset alkoivat matkustella, tätikin lähti ystävänsä, Rautamaan Lahjan kanssa Visbyhyn vuonna 1963. Veljen perheen kanssa tutustuttiin telttailien kotimaahan länsirannikkoon ja napapiiriä myöden. 1950- ja 1960-luvun lapselle Edit-täti oli aika jäykkä, vähän pelottava ja ankara aikuinen, jonka kärsivällisyyttä kinastelevat ja peuhaavat lapset koettelivat.

Vaikka veljet perheineen auttoivat talon kunnossapidossa kesäisin vuoraamalla talon, tekemällä katon ja kohentelemalla nurkkia, iso talo ja piha kävivät rasitukseksi. Edit muutti Forssaan ja talo myytiin 1980-luvun puolivälissä.

Eläkepäivinä Edit-täti seurasi maailmaa samalla tapaa kuin aiemminkin, tarkkana ja täsmällisenä, oman hieman kuivahkon huumorinsa kannustamana. Siirtymisen euroon lähes 90-vuotias Edit selätti vuosituhannen vaiheessa paremmin kuin moni puolta nuorempi. Vuosituhannen kolmen viimeisen vuosikymmenen aikana tutustuin tätiini aikuisena ja löysin kuivahkon huumorin lisäksi mukavan ja ajattelevan ihmisen.

"Hieman isännät olivat epäilleet että tokkopa moisesta kynän pyörytyksestä kovin kummaa tiliä kannattaa maksaa, mutta Edit aloitti. Työmatkakin lyheni pitkästä polkupyörämatkasta lyhyeksi kävelyksi kotoa aseman kulmille."

Maalaispoliisin perhe asui aluksi Matkun rukoushuoneella, mutta toisen pojan synnyttyä 1921 Matti ja Amanda hankkivat tontin ja tontille talon. Talo siirrettiin hirsinä jostain päin eteläpohjanmaata ja pystytettiin talkoilla Humppilassa vevän tien varteen. Edit-täti aloittaa kansakoulun samana vuonna kun kuopus syntyy ja käy sen ajan tavan mukaan viisi vuotta. Näihin aikoihin kielitolaki on voimissaan, autoja alkoi ilmestyä teille ja puhelinkin tuli maakyliin, ja valtakunnassa oli kaikki yllättävänkin hyvin, yritteliäisyyttä ja pyrkimystä parempaan riitti sodan jälkeen itsestästyneessä Suomessa. Salon perhetä kohtasi kesällä 1928 paha takaisku, kun Matti-isä ammuttiin virantoimintuksessa. Edit oli juuri käynyt rippikoulun, keskimäinen poika lopeteli ja kuopus aloitteli kansakoulua.

Suomessa koettiin lyhyt pula-aika vuoden 1929 pörssiromahduksen jäl-

heenjohtajana, ja melkein yhtä kauan Edit-täti hoiti sihteerin tehtäviä. Edit-täti lauloi paikallisessa kuorossa ja osallistui Kerholassa yhteiseen toimintaan. Editillä oli työpaikka Humppilassa mutta kun Matkuun perustettiin Kojjärven osuuskassan toimipiste, isännät pyysivät numerotarkkaa neitiä siirtymään kotikuntaan töihin. Hieman isännät olivat epäilleet että tokkopa moisesta kynän pyörytyksestä kovin kummaa tiliä kannattaa maksaa, mutta Edit aloitti. Työmatkakin lyheni pitkästä polkupyörämatkasta lyhyeksi kävelyksi kotoa aseman kulmille.

Pojat lähtivät maailmalle. Toisen maailmansodan aikana Edit ja Amanda kutoivat sukkaa, tekivät tallukkaita ja osallistuivat muutenkin kotirintaman ponnisteluihin. Pieni lehtileike vuodelta 1942 kertoo: 'Kojjärven ensimmäiset hopeiset mottimerkit menivät naisille. Nämä neljän motin suo-

Muistelmaa AXEL WILHELM WAHRENIN AJOISTA

Teksti Osmo Lehtinen

silloisen Tammelan pitäjän Kojolta ja Urjalan pitäjän Matkusta

Wahren syntyi 10.12.1814 Tukholmassa, hänen vanhempansa olivat juutalaista syntyperää. Wahren kävi koulunsa Ruotsissa ja hän oli terävä ja tarmokas oppilas. Hänen lapsuutensa oli kova, sillä hän jäi orvoksi äidistään 5-vuotiaana. Koulua käydessään hän samalla harjoitteli enonsa värjäämössä.

Neljän koulu- ja harjoitteluvuoden jälkeen hänestä tuli kesällä 1832 kisälli. Vuonna 1832 nuori kisälli aloitti vaelluksen ja niin matka jatkui värjäämölaitoksista toiseen. 1838 Wahren tuli Suomeen ja vuokrasi Jokioisten verkatehtaan ja seuraavana vuonna hän myi Pietariin ensimmäiset verkankankaat.

Tuolloin jo Wahrenin huomio kiinnittyi Loimijoen Kuhankoskeen, jossa vesi syöksyi 4 metrin korkeudesta myllypahaselle. Hän ryhtyikin suunnittelemaan Kuhankosken rannalle uutta tehdasta, mutta häneltä puuttui pääoma. Sen seikan Wahren ratkaisi hankkimalla yhtiökumppanikseen kaksi kauppahuoneita Helsingissä omistavaa varakasta henkilöä.

Nyt alkoi neuvottelu koskiosuukien omistavien talollisten kanssa, jolla he luovuttaisivat hänelle oikeuden koskeen. Vastineeksi Wahren mm. sitoutui ikuisiksi ajoiksi ylläpitämään myllyä talollisten tarpeisiin ja siksi mylly on toimiva edelleen. Tämän lisäksi hän osti Matti Lanalta läheisyydessä olevan Nikkilän tilan. Tuleva tehdas rakennettiin tilan maille.

Niin alkoi puuvillan jalostus Tammelan pitäjässä. Ensiksi kehräämö ja lankavärjäämö, myöhemmin kutomo. Perustetun yhtiön nimestä "Forssa" tuli nimi koko paikkakunnalle.

Viksbergin kartanon osto

Maaherra Alexander Levenius omisti Viksbergin kartanon, johon kuului Lunttila, Kalsu ja Kojon rälssitila. Vuonna 1852 Levenius oli joutunut rahavaikeuksiin sillä seurauksella, että joutui luopumaan kartanosta. Viksberg myytiin huutokaupalla, korkein huuto oli Wahrenilla 23 265 hopearahaa. Ostaja ei juurikaan joutunut käyttämään rahaa, vaan hän otti vastataakseen sitoumuksista, joilla kartano oli pantattu.

Tämän lisäksi Wahren osti Kojon kylästä Hirviluhdan eli Hirvikosken 3/4 manttaalin tilan, sekä lisäksi 1/3 manttaalin suuruiseen Vuolteenkosken sotilasvirkatalon. Nyt hänellä oli mahtava alue niittyjä Kojoen molemmin puolin ja silloin alkoi Kojon kohtaminen kuokkimalla uutta peltoa

ja rakentamalla uudet navetat, tallit, riihet, talourakennukset sekä työväen ja tilanhoitajan asunnot.

Wahren laittoi kaiken tarmonsensa Kojoon, kaikki piti olla ensiluokkaisessa kunnossa ja ajanmukaista. Hän sijoitti maatiloihinsa kaiken sen, mitä teollisuus tuotti voittoa, ja siksi hän oli aina pienessä rahapulassa. 1850-luvun loppupuolella Kojolla oli valmistunut raamisaha, josta puutavaraa toimitettiin kotimaan lisäksi Ruotsiin ja Englantiin asti. Myöskin tiittävästi Suomen ensimmäinen meijeri, josta voita myytiin Ruotsiin ja Pietariin. Puusepänerstaassa tehtiin muun muassa viskureita ja yksinkertaisia huonekaluja, jotka olivat enimmäkseen niin sanottuja pinnatuoleja sekä sikarilaitteita lepästä tupakkatehtaita varten. Huonekaluja myytiin Helsinkiin, Vaasaan, Hankoon ja osin Venäjälle.

Kojon kartano

Kreivilä

Kojon rälssitila oli näin muuttunut kartanoksi. Kojolla tilanhoitajana toimi tarmokas Ruotsissa koulun käynyt Jones August Andersson (kojolaiset nimittivät häntä "Booreksi").

Kojon kartano

Näin Kojon ympäristöön avautui uusia työtilaisuuksia. Tarvittiin eri ammattien työntekijöitä ja väkeä tulikin paljon. Vuonna 1883 navetassa oli 180 lehmää ynnä nuori karja. Navetassa karjakon lisäksi oli 14 navetapiikaa ja 2 navettamiestä, jotka loivat lannat ja ajoivat rehut lehmille. Wahren oli innokas karjemies, hän osti mm. Suomen ensimmäiset Ayshire -rotuiset hiehot Englannista Kojolle.

Näistä monista tiloista, mitä kauppaneuvos omisti, Kojo oli hänelle tärkein, sillä eniten hän panosti juuri Kojon peltoihin, karjaan ja siellä oleviin tuotantolaitoksiin. Rekirikolle ja Luutasuolle raivattiin monia kymmeniä hehtaareja peltoa. Myös Kojoen, joka 3-4km matkalla kulki Luhtamaiden keskellä, var-

relle ojaia kaivamalla viljelys lisääntyi. Suuret viljelysalueet tarvitsivat latoja, joten hänellä olikin hyvä kirvesmiesporukka ja ammatin osaavat kivenhakkaajat, jotka jatkuvasti rakensivat.

Kauppaneuvoksella oli arkkitehtuurisuutta, sillä hänen teettämässään rakennuksissa piti olla pitkät räystäät, etenkin ladoissa ne säästivät heiniä pölyämiseltä. Näitä hänen 150 vuotta sitten teettämäänsä latoja on vielä Luutasuolla kolme kappaletta, Pikku-luutasuolla yksi ja Kukkapään alueella kolme kappaletta. Vuolussa aitta, paja ja vaakahuone. Kojon kartanon peltopinta-ala oli tuolloin 1116 tynnyrinlaa, eli noin 550 ha.

Kreivilä

Matkun kartanoa eli Kreivilää hallitsi pitkään Tammelan Haudankorvasta lähtöisin oleva Tamlanderin sotilassuku, kunnes sen vuonna 1856 osti hämeenlinalainen kauppias K.H. Nyström. Hänen kuoltuaan 1883 A.W. Wahren osti samana vuonna Matkun kartanon,

joka käsitti Kreivilän, Myllymaan, Seetulan ja Vuolteen tilan Menosista. Kreivilässä oli yli 30 torpparia, kymmeniä mäkitupalaisia ja alustalaisia. Matkun kartanoa hoiti Kojon tilanhoitaja Jones August Andersson, sivutiloilla oli kuitenkin omat työnjohtajat.

Kauppaneuvoksen poika John Wahren (s.1841) ei menestynyt kuten isänsä. Hän jätti opinnot kesken ja epäonnistui Myllykoskella silloisessa yrityksessään tehden konkurssin. Johnilla ei ollut samaa kirkkaanselvää arvostelukykyä, joka isällään oli. Ehkä kauppaneuvos, jolla oli itsellään ollut kova lapsuus, halusi lapsilleen ja lastenlapsilleen helpomman elämän, mutta kiireisellä liikemiehellä kotiasiat jäivät muiden huoleksi.

John Wahren muutti Myllykoskelta Kojolle perheineen 1871 saaden isältään isännöitsijän vakanssin. Nyt John pääsi sille alalle, josta hän piti, joskin hän aina pysyi juoppona. Johnin tehtävänä oli raportoida kauppaneuvokselle päivän työt, ostot, myynnit jne. Kauppaneuvos oli isäntänä vaativa, tilien piti täsmätä.

Matkun asema

Matkun asema

Tuolloin Tammelan ja Urjalan raja kulki Raitoolta nykyisen Vuollunkylän keskeltä Heikkilän ja Säterin talojen välistä Kojokeen, missä oli pitäjien yhteinen rajapyykki (Tammela, Urjala ja Jokioinen). Silloisen Urjalan pitäjän Matkun kartanon eteläisimmät torpat olivat 1750 lähtien Säteri, Pelttari, Mattila, Daali ja Seetula. Näiden kaikkien maa-alueet rajoittuivat kalaiseen Kojokeen. Keväisin joki tulvi voimakkaasti tuoden humusta ranta-alueille, jotka kasvoivat voimakkaasti rantahainää.

Etelään viettävillä alueilla kasvatettiin viljaa. Näiden tilojen hallinta on säilynyt samoilla suvuilla miespolvien ajat. Näistä tiloista pohjoiseen aukei aikoinaan suuri rahkoinen, tuhansia hehtaareita käsittävä Matkun suo, ylettyen aina silloisen Tammelan Riikansuohon asti.

Valtakunta kehittyi. Turku-Toijala-rautatiet valmistui 1876 ja kulki Matkunsuon pohjoista reunaa. Nuutajärven kartanon omistaja salaneuvos Torsten Costiander halusi rautatien kulkevan Nuutajärven kautta, kun taas Wahren halusi rautatien kulkevan Forssan lävitse. He tekivät kompromissin ja sopivat rautatien kulkevan Matkun kautta. Rata kulki lähimmillään noin 20 km päässä Forssasta. Nyt ongelma oli siinä, ettei ollut maantietä, joka yhdistäisi Forssan tehdasyhdyskunnan tulevaan rautatiehen. Valtio ei suostunut rakentamaan tietä, eikä liioin Tammelan kunta. Tästä syystä Wahren rakennutti tien omalla kustannuksellaan lähes viivasuorana Forssasta rautatieasemalle.

Asema sai aluksi nimekseen Forssa, myöhemmin nimi muuttui Matkuksi. Vuonna 1878 Wahren rakennutti Suomen ensimmäisen puhelinverkon tehtaan eri osastoille sekä vedätytti puhelinjohdot rautatieasemalle ja Kojon kartanoon. Näin oli astuttu suurin edistysaskelin eteenpäin. Rautatie ja maantie yhdisti metsäkulmalaiset pitäjän keskuksiin, sillä nyt ihmiset ja tavarat pääsivät liikkumaan.

Liikemies Wahren

Wahren oli suuri liikemies, joka hallitsi kutomot, maatalouden ja karjatalouden. Liiketoiminnat ulottuivat Englantiin, Ruotsiin ja Venäjälle. Välillä hän oli aallonharjalla ja välillä pohjalla. 1860-luku oli hänelle vaikein, sillä pankit tai varakkaat liiketuttavat eivät antaneet luottoa. Wahrenille tuli unettomia öitä, sillä tehtaassa ja kartanoissa oli yli tuhat henkeä palkkalistoilla. Hänellä oli ainoastaan kaksi vaihtoehtoa: vararikko tai agordi eli velan osittainen anteeksiantaminen tai kohtuullistaminen. Pankit, koti ja ulkomaiset liikemiehet, jotka olivat lainanneet rahaa, pelkäsivät eniten vararikkoa, sillä silloin heidän saamisen sa olisivat olleet epävarmempia. Tästä syystä he antoivat kahden vuoden korot anteeksi.

1860-luvun lopulla Wahrenin taloudellinen tilanne alkoi parantua, sillä kun Riihimäki-Pietari-rata valmistui 1870, saattoi hän hyvään hintaan myydä voita Pietariin. Vuonna 1870 alkoi puun hinta Suomessa nousta ja puutavaraa vietiin Englantiin. Edullisissa nousukonjunktuurissa myös Fors-

sa-yhtiö kannatti entistä paremmin. Wahren oli jälleen rikas mies.

Paljon oli August Wilhelm Wahren kunnostanut Kojoa ja Matkua runsaan 30 vuoden isännöitynsä aikana. Kartano oli hyvin rakennettu, peltopinta-ala oli raivaamalla lisääntynyt lähes puolella ja joki kiemurteli peltovainioiden halki.

A.W. Wahren kuoli vuonna 1885. Vanhassa turkkilaisessa sananparressa lausutaan: "Kun talo on valmis, tulee kuolema". 5-vuotiaana orvoksi jäänyt, köyhä, velkainen värjörinkisällä saapuu vieraaseen maahan ja kuolee 47 vuotta myöhemmin Suomessa kauppaneuvoksena ja aatelismiehenä. Ensinnäkin Wahrenilla oli suuret luontaiset järjenlahjat ja terävä äly, jolla hän helposti erotti pääasian sivuseikoista ja osasi siten tehdä tilanteesta oikean johtopäätöksen. Tähän laajaan älyyn liittyi mitä mainioin huomiokyky, jolla hän rakensi pienessä ajassa suuren liiketoiminnan.

Tilanhoido niin Kojon kuin Matkunkin osalta jatkui kunnes kauppaneuvoksen poika John Wahren kuoli vuonna 1891 50-vuotiaana. Tilanhoidajan Jones August Andersson (Boore) sanoutui irti samana vuonna toimestaan.

Axel Wilhelm Wahrenin (s.1814) lapset:

John s.1841

Sidomia s.1846

Johnin lapset

Hilja Sofia Emilia s.1865

John Axel Henrik s.1867

Ernest Wilhelm s.1869

Ivan August s.1870

Wahren kartanonisäntänä

John Wahrenin isännöisyys Kojolla ja Matkussa jäi lyhytaikaiseksi. Johan Wahrenin perinnönjaossa 1891 maanomaisuus jaettiin molempien vanhempien poikien kesken, jotka olivat käyneet Mustialan maataloudelliset koulut.

John Axel sai Matkun kartanon, mutta hänen aikansa Matkussa jäi lyhyeksi. Silloin vuosisadan vaihteessa elettiin poliittisesti vaikeita aikoja. John Axel kuului perustuslailliseen vastarintaliikkeeseen KOKALIin eli yhdistykseen, joka vastusti venäläisten toimeenpanemia laittomia kutsuntoja. Tämän johdosta hän joutui maasta karkotetuksi. Siksi hän oli tammi-

kuussa 1904 senaatin suostumuksella myynyt Matkun kartanon kaikkine tiluksineen valtiolle 390 000 markalla. Ehtona oli, että kartanon tilukset ositettaisiin pienemmiksi tiloiksi torppien haltijoille ja muille tilattomille. Jaossa 32 torpparia itsenäistyi saaden noin 20–40 ha maa-alueet. Tuolloin mäkitupalaiset ja torpparit saivat maanomistukset.

Ernest Wilhelm oli 22-vuotias ottaessaan vastuun Kojon kartanon isännöydestä. Ernest avioitui Elsa Tamlanderin kanssa. Heille syntyivät pojat Carl Gustav ja Nils Wilhelm. Uskollinen vanha työväki jäi aloilleen ja Ernest omistautui hevosille. Hän kasvatti ja koulutti nuoria jalorotuisia hevosia. Kartanoon rakennettiin pyöreä ratsumaneesi. Kojolla ajettiin toimintoja hiljaa alas: teollisuutta vähennettiin, huonekalujen ja laatikoiden valmistus lopetettiin. Ernestillä ei ollut ohjat niin lujasti käsissään kuin ne olivat olleet isoisällään. Maataloutta ajatellen katettuotto laski.

Kaiken lisäksi Ernest hyväuskisuudessa kirjoitti nimensä ystävänsä pankinjohtaja Ingmanin avoimeen vekseliin, johon ei ollut merkitty rahasummaa. "Ystävä" käytti näin ollen toisen hyväuskoisuutta hyväkseen ja kirjoitti siihen niin suuren rahasumman, ettei Ernest sitä pystynyt lunastamaan. Seurauksena oli vararikko ja Ernest joutui luopumaan kartanosta. Kansallispankki lunasti kartanon irtaimistoiheen 1909 tapahtuneessa pakkohuutokaupassa. Pankki omisti kartanon kaksi vuotta, kirjanpidon mukaan tilan pito oli tappiollista, sillä finanssimiehet eivät olleet maatalousasiantuntijoita. Pankki myi kartanon kaikkine ulkotiloineen ja irtaimistoiheen 1910–11, sen osti seitsemän paikallista maanviljelijää ja liikemiestä osakeyhtiömuotoisena.

Talollinen Kustaa Mäkelä merkitsi siitä	12 %
Hänen poikansa Lauri J Mäkelä	28 %
Kansakoulun opettaja Matti Lehtinen	28 %
Kauppia Nikolai Jussila	10 %
Maanviljelijä Jalmary Mattila	10 %
Kauppia Frans Vallenius	6 %
Maanviljelijä Evert Jaakkola	6 %

He ostivat niin kartanon, kiinteistön kuin maatalousirtaimiston. Peltoa siihen kuului n.700 ha, metsää noin 1000 ha. Irtaimistoon sisältyi 300 lehmää ja 70 hevosta. Ensimmäiseksi yhtiö piti huutokaupan, joka kesti useita

päiviä. Myytiin kaikki ylimääräinen: 250 lehmää, ratsut ja vaunuhevoset, samoin irtaimistosta kaikki tarpeeton. Kaksi vuotta yhtiö hallitsi Kojoa, toimitusjohtajana oli Lauri J Mäkelä ja kirjanpitäjänä Matti Lehtinen. Näiden kahden vuoden aikana maanmittausinsinööri J.A. Berlin teki tilusten jakosuunnitelman kunkin osuuden mukaisesti.

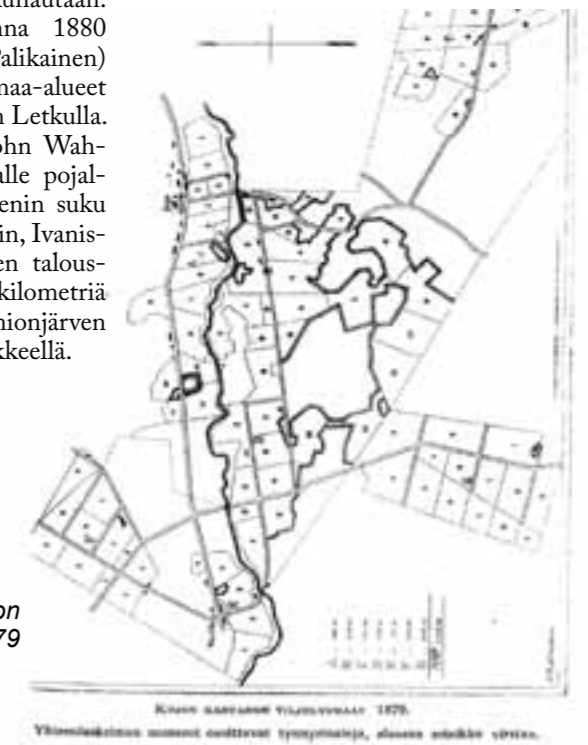
Kojon kartanon viljelysmaat 1879

Wahrenin suku hallitsi Kojoa noin 60 vuoden ajan ja Kreivilää noin 20 vuotta. Kehitys niin Tammelan pitäjän Kojolla kuin Urjalan pitäjän Matkussa oli edistyskellistä. Kauppaneuvos rakennutti Forssa-Matku-tien. Aikaisemmin kuljettiin Matkuun Kalsun kautta korkeimpia alueita myöden ja Kojoen yli. Samaten Kojolle kuljettiin Lempäänkulman kautta niin sanottua kerjäläistietä Ilvesojalle. Myös maanviljelys ja teollisuus kehittyivät, sillä kauppaneuvos toi ulkomaanmatkoiltaan tietopuolisuutta ja kehitystä paikkakunnalle. Kasvoi eri ammatinharjoittajia, väki lisääntyi ja aurinko alkoi paistaa Tammelan ja Urjalan sivukulmille.

Paljon oli kauppaneuvos-aatelismies Wahren saanut aikaan Lounais-Hämeessä, kun muistetaan hänen tulleen muukalaisena kisällipoikana kehittämään Forssaa, Kojoa ja Matkua. Kauppaneuvos Axel Wilhelm Wahren on haudattu Tammelaan sukuhautaan.

A.W.Wahren osti vuonna 1880 vielä Kopilan kartanon (Palikainen) Somerniemeltä. Kartanon maa-alueet rajoittuivat Tammelan rajaan Letkulla. Kartanon omistus siirtyi John Wahrenille ja hänen nuoremalle pojalleen Ivan Augustille. Wahrenin suku omistaa Palikaista edelleenkin, Ivanista 3.–4. polvessa. Palikaisten talouskeskus on noin kahdeksan kilometriä Somerniemen kirkolta, Painionjärven länsirannalla olevalla niemikkeellä.

Kojon kartanon viljelysmaat 1879

Muistoja Wahrenista

Wahrenin kulkiessa lankkukäytävää, häntä tuli vastaan Wikilunti vahvasti korkinpäälle astuneena. Kohdalle päästyä Wahren sanoi: "Tulette aamulla konttorille, saatte lopputilin". Silloin Wikilunti, joka oli yksityisyrittäjä, teurastaja, sanoi: "Ei Kauppaneuvos, te ette sitä anna, vaan se on isä ylhäinen". Wahren erehtyi, sillä siihen aikaan 90 % kulkijoista oli Forssa-yhtiön palkkalistoilla.

John Axel tuli Matkusta Kojolle vaunuilla. Vaunuhevoset pillastuivat Vuollun sillan kohdalla sillä seurauksella, että Forssa-Matku-Urjala jyrkässä risteyksessä vaunut kaatuivat ja herasväki lensi "metsään". Kun he sieltä selvisivät, John huomasi vaimonsa hiuksissa heiniä ja valkovuokon. Silloin hän tokaisi: "Sinähän rakkaani olet yksi kukkapää". Siitä asti risteys on ollut Kukkapää.

Ivan Augustin poika Kalle Kustaa Wahren oli Lappeenrannan Rakuunarykmentin päällikkö. Kun hän sai kuulla, että Kojolta, hänen lapsuudenkylästään oli asevelvollisuutta suorittamassa Eino Aalto, Tuomas Lylynoja ja Eino Helsten, osoitti hän paljon myötämielisyyttä heitä kohtaan. Näin Eino on minulle kertonut 30–40 vuotta sitten.

Lähteet:

K. V. Kaukovaalta, Forssan puuvillatehtaan historia 1847–934, Arvi A. Karisto Oy:n kirjapaino, Hämeenlinna, 1934

Suosittu Kesätori alkaa tänä vuonna 14. kesäkuuta Irmeli Vinnikaisen porkkanahallissa. Kahviota hoitavat vuorollaan paikalliset yhdistykset. Kuva on 15. kesäkuun mukavasta tunnelmasta.

Matkun kyläyhdistys ry:n kevätkokouksessa 21. huhtikuuta paljastettiin ja palkittiin Vuoden Matkulainen 2013. Puheenjohtaja Riikka Viljanen ojensi Kirsti Koivulalle kiertopalkinnon ja omaksi jäävän pokaalin. Kirsti kiittää nöyrästi äänestäjiään ja on kovin otettu pokaalista, koska ei ole koskaan voittanut, paitsi kerran hiihtokilpailussa lusikan kun tuli neljänneksi sarjassa, jossa oli neljä kilpailijaa!

Kyläyhdistykset huolehtivat bussipysäkeistä. On huolestuttavaa, että sympaattiset katokset kohtaavat silloin tällöin ilkeävaltaa.

Jarmo Pynnönen kävi 6. helmikuuta Kojon kyläyhdistys ry:n vuosikokouksessa esittelemässä uuden koulurakennuksen tilannetta ja pohjapiirrosta.

Kojjärven Alueen Kylät ry:n lauluillat Valijärvi-keskuksessa ovat olleet tykättyjä. Kuvassa 25. toukokuuta viime vuonna Kalervo ja Sakari laulattivat kauniin järvimaisen äärellä.

Peräjoen Talviriehasa 24. maaliskuuta Aleksi Vehmas, 10, mietti visaiseen kisatehtävään ratkaisua.

Perinteinen talvitapahtuma 17. helmikuuta Yhteisvastuun hyväksi Kojon seurakuntatalolla sisälsi jännittävän kyltien välisen potkukelkkakisan.

Hankkeet Valijärvi-keskuksen kunnostamiseksi kantavat makoisaa hedelmää: paikka on ollut hyvin suosittu, sillä tilojen varaajia ja maanantaisaunoja piisaa. Tästä upeasta helmestä on kiittäminen talkooväkeä joka huolehtii paikasta aikaansa säästämättä. Valijärvi-keskusta ylläpitää Valijärvi-toimikunta, josta voi tiedustella lisätietoja. Toimikunnan yhteystiedot löytyvät lehden lopusta.

Vauvaterveisiä Kojjärveltä!
Sofia Anna Emilia Perälä
syntyi 9.8.2012.

Juuso Salonen (6.10.2012) Kojjärveltä toivottelee hyvää kesää kyläläisille!

Vauvauutisia Raitoolta!
Eerolaan syntyi pikkuisäntä 5.4.2013.

KESÄTORI

avoinna klo 16–18
Irmeli Vinnikaisen porkkanahallissa, Urjalantie 293
(tien varressa Kesätori -opasteet)

Tarjolla sesonkituotteita, maalaisherkkua, kasviksia, juureksia, kananmunia, leivonnaisia, luomujauhoja, käsitöitä, yllätysohjelmaa, arpoja ja Kylähullu-lehtiä sekä torikahvila!

Toripäivät ja kahvion pitäjät:

pe 14.6. Kojon kyläyhdistys
to 20.6. SPR Kojjärven osasto
pe 28.6. Matkun maa- ja kotitalousnaiset
pe 5.7. MLL Kojjärven paikallisyhdistys
pe 12.7. Kojon Nuorisoseura
pe 19.7. Saviniemen maa- ja kotitalousnaiset
pe 26.7. Vuoltun kyläyhdistys ry

Tervetuloa nauttimaan tunnelmasta, tekemään ostoksia tai myymään tuotteitasi. Pöytäkohtainen hinta on 5 €. Tied. Irmeli Vinnikaiselta, p. 040 544 4110. Myyntipöytiä löytyy etukäteenkin varaamatta.

Tervetuloa kaikilta kyliltä!

Koijärven seurakuntapiirin kesätapahtumat 2013

Pihaseurat

Su 2.6. klo 15.00 Leena ja Veikko Uusi-Heikkilässä, Pelikorventie 57.
Mukana pappi Mauri Laihorinne, kanttori Esa Lahti

Su 30.6. klo 15.00 Tarja ja Lasse Tuusalla, Rekirikontie 59.
Mukana pappi Esa Löytömäki, kanttori Esa Lahti,
teologiharjoittelija Ella Luoma

Su 11.8. klo 15.00 Riikka ja Heikki Viljasella, Suokulmantie 150.
Mukana pappi Eikka Kähärä, kanttori Ilkka Paavolainen

Kolehti pihaseuroista lähetystyölle

Kirkonmäki Soi

Su 21.7. klo 15.00 Koijärven kirkolla
Yhteislaulua ja kansanlaulukirkko. Mukana pappi Arja Hätinen,
Ella Luoma, kanttori Esa Lahti, Jari Hernberg, harmonikka,
Pauli Rämö, basso

Kolehti Lähetystyölle

Kesäpäivän musiikkihetki

Su 1.9. klo 15.00 Matkun rukoushuoneessa
Mukana Tarja Mäkelä, Jari Nissi, Mauri Laihorinne, Esa Lahti
Kolehti Matkun rukoushuoneelle

Sininen hetki

Su 8.9. klo 19.00 Koijärven kirkossa
Mukana Koijärven kirkkokuoro, Inkeri Harju, Leila Lahti, Esa Lahti
Kolehti seurakunnan musiikkityölle

Lisää tietoa: forssanseurakunta.fi
ja Forssan Lehden torstain kirkolliset uutiset

LATOTANSSIT

LA. 13.7 klo 20.00 Koijärvellä Markku Pohjanniemen
ladossa (os. Leinikkitie 20)

soittaa Markku Uusitalo & Windmill
arvontaa, buffetti, liput 10 e
järj. Kojon Nuorisoseura ry.

Sakkapeliitta- tapahtumassa 3-4.8.2013 1600-luvun pitopöytä

Aito makumaailma kattauksineen vie ruokavieraat
jälleen vanhaan tunnelmaan.

Pitopöytä katetaan molempina päivinä
klo 12.30 ja 14.30.
Pöytävaraukset paikan päältä
tai etukäteen Anja Vaalasranta 0400-612040.
Aikuiset 25.- lapset 10.-

RAHVAAT JA YLHÄISET TOIVOTTA Tervetulleeksi
KOJON NUORISOSEURA RY.

LATOTANSSIT PERÄJOELLA

lauantaina 29. kesäkuuta klo 20-01
Tokon ladossa, Säilöntie 64.

Aitoa lavatanssitunnelmaa, puffet,
makkaraa ja arpajaiset.

Järj. Vuoltun kyläyhdistys ry
ja Peräjoen kylätoimikunta ry

Valijärven lauluilta

tiistaina 27. elokuuta klo 18.00 alkaen.

Mukana Erkki Liikanen ja Eero Kurki.
Lisäksi lämmin sauna, makkaranpaistoa ym.

Tervetuloa kaikilta kyliltä!

Järj. Kojon kyläyhdistys ry

Lauluillat

Valijärvi-keskuksessa
Leppäkärjentie 23

- to 20. kesäkuuta klo 18.00 alkaen
- to 25. heinäkuuta klo 18.00 alkaen
- to 22. elokuuta klo 18.00 alkaen

Musisoimassa ja laulattamassa Kalervo ja Sakari!
Kahvia, makkaraa, arvanmyyntiä ja saunomista!

Lämpimästi tervetuloa!

Järj. Koijärven Alueen kylät ry

Kalervon Karaoke

Monenlaisia lauluja erilaisiin tapahtumiin

Puh. 040 487 3109

METALLINKERÄYSLAVAT

Matkun kylätalon pihassa kesän ajan!

Kaikki pieni ja iso metalliromu käy, mutta lavalle tai
alueelle ei saa tuoda jääkaappeja, pakastimia, lasitava-
raa, talousjätettä tai öljyä sisältäviä koneita! Akut saa
tuoda niille varattuun muoviseen säilytyslaatikkoon ja
arvomallit varaston oven viereen.

Vesipiste on avattu kesämökkiläisille.

Järj. Matkun kyläyhdistys ry

Kojolla entisen Meijerin pihassa.

Lavalle voi tuoda kaikki pienet ja isot metalliromut,
mutta sinne ei saa tuoda jääkaappeja, pakastimia, lasi-
tavaraa, talousjätettä, akkuja tai öljyä sisältäviä koneita.
Akut voi toimittaa juhannukseen asti Esko Iso-Pietilään
osoitteeseen Korvenojantie 4, puh. 050 520 3768.

Järj. Kojon kyläyhdistys ry

KESÄTOIMINTAA lapsille, nuorille ja lapsiperheille

Jalkapalloa pojille ja tytöille

Jalkapallo alkaa kesäviikkoisin klo 18-19.30, alkaa ke 5.6.
Matkun urheilukentällä. Harjoitellaan ja pelataan, ja jos intoa riittää,
osallistutaan kortteliliigan peleihin! Ennakoilmi. ti 20.8. mennessä.
Ohjaajina Jukka-Pekka Mattila (0400 704 912)
ja Jori Eerola (050 521 0487)

Järj. Pohjois-Forssan koulun vanhempaintoimikunta

Uimakoulu Raitoonlammilla

15.-19. heinäkuuta
Lisätietoa ja ilmoittautumiset Anni/040 7476602,
anni.korvenoja@gmail.com

Valijärvi-päivä

to 1. elokuuta klo 14 alkaen. Tervetuloa!

Lasten liikuntakerho

Koijärvi-talolla jatkuu 4. syyskuuta alkaen kesäviikkoiltoina! Ennakoil-
moittautumiset 20.8. mennessä trukko@jippii.fi tai tjkoskinen@elisa.net
Katso lisätietoa: koijarvi.mll.fi/

Pelikerho 6-12 vuotiaalle

Kesä- ja heinäkuun ajan 3.6.-31.7. KOIJÄRVITALOLLA maanantaisin ja keski-
viikkoisin klo 18-20. Ohjaajana Emma Heikkilä.

Tulkaa kaikki lapset perinteisten pihaleikkien ja pelien vietäväksi!

Järj. Forssan kaupungin nuoris- ja liikuntapalvelut

Kesäkerhot

Ke 5. kesäkuuta klo 9-12 Kesäkerho v. 2003 - 2005
syntyneille lapsille alkaa Koijärven seurakuntatalossa.

Sankarileirit

Ma-ti 5.-6. elokuuta Sankarileiri Klemelässä koululuokille 1-2
Ke-pe 7.-9. elokuuta Sankarileiri Klemelässä koululuokille 3-6
Leireille ilmoittautumiset 10. kesäkuuta asti sähköpostilla
tarja-leena.ylitalo@evl.fi tai tekstiviestillä p. 050 347 8923

Järj. Forssan seurakunta

Kirjastoauton aikataulu

PARITON VIIKKO

TIISTAI

14.20-14.50 Kojon kauppa
15.05-15.25 Kokkojärventie 127
15.30-15.50 Koivistontie, th.
15.55-16.15 Suolahdentie, th.
16.20-16.35 Kokkojärventie, Patamo
16.50-17.10 Suonpään ent. kauppa
17.25-18.25 Kojon ent. osuuspankki

KESKIVIIKKO

15.30-15.50 Koijoentie 79
16.05-16.30 Menostentie 504
16.40-17.00 Suokulmantie 150
17.10-17.50 Matkun kylätalo
18.10-18.25 Ketolantie, th.

TORSTAI

16.50-17.10 Lempää, ent. koulu

PARILLINEN VIIKKO

TIISTAI

14.25-14.45 Rekirikontie 280
15.00-15.15 Paasikankaantie 267
15.25-15.35 Hillonkulmantie 2
15.40-15.55 Hillonkulmantie 242
16.00-16.15 Majasaarentie 98
16.30-16.40 Suonpääntie 391
16.50-17.10 Suonpään ent. kauppa
17.25-18.25 Kojon ent. osuuspankki

KESKIVIIKKO

15.20-15.35 Konttilantie 62
15.45-16.00 Raitoontie 311
16.10-16.30 Raitoon kauppa
16.40-17.00 Pihamaantie, th.
17.10-17.50 Matkun kylätalo
18.00-18.15 Hirvikoskentie, th.

PERJANTAI

09.30-11.45 Pohjois-Forssan koulu

Kirjastoauto ei liikennöi arkipyhinä. Aattopäivinä aikatauluista sekä aikataulujen muutoksista ilmoitetaan erikseen. Kouluilla käydään kouluvuoden aikana. Kirjastoauton puh. **050 564 0034**

MONIPALVELUAUTO

Palvelubussi sopii pikaista asiointia varten Forssassa.

Se on tarkoitettu kaikille ikään ja kuntoon katsomatta, tilaa on niin lastenvaunuille kuin rollaattoreille.

Yhdensuuntainen lippu maksaa saman kuin linja-autossa. Lähtö on ma-ke Kojjärveltä ja ti-pe Kukkapäästä klo 8.30 ja paluu Forssasta klo 12.00 linja-autoaseman laiturilta 4. Kutsusta auto hakee pihasta asti, kyyti tilataan mielellään edellisenä arkipäivänä autosta klo 8.30 - 13.30, puh. 0400 616 122.

Lisätietoja saa Forssan kaupungin joukkoliikennesuunnittelija Erkki Tiiralta, puh. **(03) 4141 5293**.

Lemmikkipuhelin

on Kojjärven alueella linkkinä kadonneita ja löytyneitä eläimiä varten.

Yhteystietoja:

050 5110 573 Kirsti Koivula
045 347 1313 lina Häyrinen / Forssan, Humppilan, Jokioisten ja Tammelan alueen löytöeläinkoti Tuulenpesä

Voit soittaa kaikissa eläinsuojelullisissa asioissa:

Jokioisten Eläinsuojeluyhdistyksen päivystyspuhelin 0400 945 840
Suomen Löytöeläinapu ry:n ympärivuorokautinen neuvonta 045 886 1307
www.karkurit.fi (maksuton, valtakunnallinen)
www.karkulaiset.fi (maksuton, valtakunnallinen)

Päivystävä eläinlääkäri (03) 4191 2300

SOITA HETI, jos lemmikkisi on kadonnut, sinulla on näköhavainto irrallaan juoksevasta eläimestä tai olet sellaisen ottanut talteen!

Leszek Skoczylas

VALIJÄRVI-KESKUS

Leppäkärjentie 23, Forssa

Juhannusaattona pe 21. kesäkuuta klo 12 alkaen ovat kaikki Kojjärven alueen kyläasukkaat tervetulleita Valijärvelle saunomaan ja grillaamaan omia eväitään! Tervetuloa!

Kaikille avoimet saunaillat ovat maanantaisin 23. syyskuuta asti. Sauna on lämpimänä klo 16 lähtien. Sauna, kahvi/mehu ja pulla maksavat 3€/hlö. Tuotto käytetään Valijärven hyväksi.

Leszek Skoczylas

Keskellä vanhaa Kojjärven kyläkeskusta kaunis, uusittu

KOIJÄRVITALO

Kojjärventie 377, 31130 Kojjärvi

*Tunnelmallisuutta perhejuhliin.
Toimivuutta kokouksiin ja tilaisuuksiin.*

Tiedustelut ja varaukset:
Kaija Pajulampi 040 759 8047
kaija.pajulampi@gmail.com

Leszek Skoczylas

Uudistettu, valoisa

MATKUN RUKOUSHUONE

Mikkolantie 4, 31110 MATKU

*Varattavissa vihkiäis-, ristiäis-
ym. tilaisuuksiin.*

Varaukset
Kirsi Ruohonen p.0400 42 3948
tai Forssan seurakunta p.41451

Leszek Skoczylas

PERÄJOEN KYLÄTALO

Tampereentie 801, 30100 Forssa

Erilaisiin tilaisuuksiin edullisesti

Tiedustelut:
Irma Tokko p. 050 5707 468
i.tokko@luukku.com

Anne Kettunen

Sisältä juuri remontoitu

MATKUN KYLÄTALO

Matkuntie 630, 31110 Matku

Kaikenlaisiin kokoontumisiin

Tiedustelut
Eija Latvateikari p.040 728 4681
eija.latvateikari@surffi.net

Forssan Suvi-ilta 15.6.2013

Kesäkuun 15. päivä lähestyy ja valtaisa sekä vauhdikas uusi joukko kiihdyttää polkupyörillä kohti Kojjärveä.

Suvi-illassa on uutuuksena mukana pyöräily. Matkat ovat 35 kilometriä ja 95 kilometriä. Startti tapahtuu kello 11 Urheilukentänkadulta, eli samasta paikasta kuin juoksijat lähtevät. Matka jatkuu Kalsuntien risteukseen, josta käännetään kohti Kuumaa. Pyöräilijät jatkavat siitä edelleen Matkuun Matkuntietä ja 35 kilometrin pyöräilijät palaavat Kojjärventieltä kohti maalia Tampereentietä pitkin. 95 kilometrin pyöräilijät jatkavat vasemmalle kohti Kojjärveä ja Urjalantielle, josta käännetään Välikkiläntielle, Halkolahdentielle, taas Välikkiläntielle ja Kuurlantielle, josta matka jatkuu Teuron Kylätielle, Saviniementielle ja Kojjärventielle, jota poljetaan aina maaliin asti hautausmaan nurkalle.

Kojjärven asukkaat ovat jo perinteisesti olleet mukana rullaluistelumaratonien järjestelyissä ja ansaitsevat siitä pelkkää kiitosta. Toivottavasti tänäkin vuonna on paljon innokasta talkooväkeä ja kannustusjoukkoja reitin varrella.

Juoksijat suuntaavat vanhan tavan mukaan Tammelaan. Kymppin startti klo 15.30, maraton ja puolimaratoni klo 16 eli iloista on meno silläkin suunnalla. Junioreiden kanssa aloitamme juoksutapahtuman urheilukentällä klo 11.00 Tervetuloa siis nauttimaan Suvi-illasta koko perheen voimin.

Terveisin: Miia Laaksonen

KESÄISET LAVATANSSIT

lauantaina 6.heinäkuuta klo 20-01
Raitoon Vilpolassa (Töyräantie)

- Perinteistä tanssimusiikkia koko illan.
- Tanssiorkesteri Tähtisade & Jari Säteri.
- Vieraillevana solistina Jouni Apajainen!
- Puffetti, arvonta ja mukavaa yhdessäoloa!

TERVETULOA! Järj. Tähtisoundi

MATKUSTA HIISILÄN TAKSILLA

TAKSILIIKENNE
KARI HIISILÄ
0500 203 899
0400 855 055
- jo yli 65 vuotta!

TAKSI MATTI LEHTINEN

kuljettaa 8 henkilöä
tilataksilla Matkussa

(Autossa on myös pyörätuolinostin)

Tilataksilla järjestetty kuljetukset

mm. kauppaan, lääkäriin, apteekkiin,
ryhmäretkille, yöriennoille, risteilyille

Auton tavoittaa numerosta
0500 210 164

Sukella iloiseen Forssan Vesihelmeeseen!

Vesihelmi on avoinna kesäaikaan

1.6.-19.7.2013

ma-pe klo 12-19

la-su klo 12-18

Vuosihuolto 20.7.-11.8.2013

EDULLISET HINNAT:

Aikuiset 9€
Lapset (4-14v.) 6€
Perhelippu: 20€
(2 aik. + 1 lapsi,
seuraavat 5€/lapsi)

AVOINNA:

ma, ke, pe 6-21
ti, to 10-21
la 10-18
su 12-18

20 vuotta
Iloisten ihmisten
vesihelmi
VIIHDEUIMALA
FORSSASSA

www.vesihelmi.fi

Eteläinen Puistokatu 2, 30420 Forssa, Puh. (03) 4141 5640

Kaikki palvelut saman katon alta.

op.fi opkk.fi pohjola.fi

FORSSAN SEUDUN
Osuuspankki

Pohjois-Tammelasta

PERUNOITA, MANSIKOITA JA VIHANNEKSIA

suoraan tuottajalta tai lähitoreilta toripäivinä!

Saatavana tilauksesta myös
HEREFORD PIHVILIHAA!

Ota yhteyttä!

Ahdesalon Maatila
Kuurilantie 470, 31230 Susikas
puh. 040 531 6903

Automaalaamo A. Tuomola Oy

AUTOPELTIKORJAAMO- JA MAALAAMO

Kojonkirkkotie 35, 30100 Forssa
p. (03) 435 0335, p. 040 768 8876

Kaivinkoneurakoinnin lisäksi ENERGIAPUUKOURA

pellonreunat ja tienreunat

Mätästyksset, metsäperäkärri puiden ajoon
Rahtitöitä, autojen korjauksia ja huoltoja

Aimo Kuosmanen puh. 040 548 4118

Mopojen ja moottoripyörien korjausta ja huoltoa

Joel Vinnikainen puh. 045 238 4610

VENEIDEN JA PERÄMOOTTOREIDEN UUDET JA KÄYTETYT VARAOSAT

Suomen vanhin- toiminut 30 vuotta

Vene- ja perämoottoripurkaamo
Heikki Hartikainen Oy, puh. 0400 409 733 Menostentie 31110 Matku

T:mi Rakennustyö TORKKEL

- Saneeraukset
- Uudisrakentaminen
- Suunnittelu
- Bobcat-urakointi
- Minitelakaivinkone
- Lattioiden piikkaukset minikaivinkoneella

Torkkel Juha
Tampereentie 998, 30100 Forssa
p. 0400 606 913

TARJOUSERÄT!

- Hunton jäykkä tuulensuojalevy 945e/95kpl lava
- 70x600x2600 Vintti-lita 29e/levy
- Kiukaita alk. 110e
- Pintos lankanaulat 12,90e/5kg
- 3,8x32 kipsilevyruuvi a` 1000kpl 30e/4laat.
- leivinuuniluukkuja -20%

*Paljon on tavaraa tarjolla,
tule tekemään edullisia kauppoja!*

SEPPÖ HEINONEN KY
puh. 03 435 3857 tai 0500 473 857

- Tienvirsuohon leikkausta
- Vesakointia
- Puiden kaatoa ja katkontaa
- Harvennushakkuuta
- Hakkeenajoa

JARI HOPPULA
p. 0400 537 206

T:MI JUKKA VUORENTAUSTA

- huoneistoremontit
- kalusteasennukset
- parketti- ja laminaattiasennukset

puh. 0500 901 970

Valtamenkuja 17, 30100 Forssa
jukka.vuorentausta@pp.surffi.net

JUNTTURI KY

Urjalankylä

- Putkityöt
- Ilmastointityöt
- Öljypoltinasennukset ja huollot

p. 040 5521 185
www.juntturi.fi

- porkkanoiden pesu ja pakkaus kuluttajapakkauksiin
- babyporkkanoiden valmistus

 Karotia Oy

Kivisaarentie 48, 31110 Matku, puh. 03 435 0242
fax. (03 435 0241), karotia@karotia.fi

Kirppis Kakstaso

20 € pöytä & rekki, puh.03 433 5330

Osto- ja myyntiliike J.Jaakkola

Jouko Jaakkola puh. 0400 486 615

Email jouko.jaakkola@elisanet.fi

www.ostojamyyntijaakkola.fi

Turuntie 1, 30100 Forssa

Kirpputori Onnela - vanhassa vara parempi

Varaa nyt myyntipaikka meiltä
ja laita myyntiin itsellesi tarpeettomat tavarat!

VIKKOHINTAMME Pöytä+rekki 22e, avoinna: arkisin 10-18 la-su 10-15
Hämeentie 31, Forssa 050 523 6070
www.kirpputorionnela.fi

KIRPPIS-KELLARI

Hämeentie 39, (sisäpiha) Forssa
puh. 045 232 3313 <http://kirppiskellari.wordpress.com>

*Vaihda tarpeettomat tavarat rahaksi meillä,
tervetuloa kierrätämään!*

20e/vko pöytä+rekki, avoinna ma-pe 10-18 la-su 10-15

Vaihda vinttitavarat rahaksi!

OSTAN

Perikuntien jäämistöt, vinttitavarat, mopot, vanhat lelut, vanhat huonekalut,
työkalut, vanhat valokuvat, lasitavarat, polkupyörät, LP-levyt, mainoskyltit ym. ym.

.. eli älä heitä mitään pois!

Osto- ja myyntiliike Vanhat Roinat
Hämeentie 39, Forssa

Puh: Esa Malmström 050-5854170 www.vanhatroinat.blogspot.fi

MEGA ISO

Kirppishalli

MAXIMUM

Huom!

Edulliset viikkohinnat 19.90 pöytä + rekki
Lepistönkatu 3, 30100 Forssa 040 742 4741/Peter

Avoimna
ark. 10-18
la-su 10-15

KATTOREMONTTI

Tilaa ilmainen
hinta-arvio!

www.klassikkokatto.fi
Kottikuja 4, Forssa

- pelti- ja tiilikatot
- sadevesi järjestelmät
- piipunpellit
- kattoturva- tuotteet

KLASSIKKOKATTO

Myynti: Ville Saari 044 574 8709

Yhdessä bussilla!

Bussiliikenne
Koivisto

Forssa

puh. 050 918 4746

www.koivistobuses.fi

SORA- JA KIVIAINEKSET

Sorat, hiekat, kalliomurskeet

Paasikankaantie 267
31130 Koirjärvi

Toimisto:
Nikkilänkatu 5e
30100 Forssa

p. (03) 435 2646 , 0400 690 935

YRITYSTEN KIRJANPIDOT

RAIJA HIISILÄ

MATKUNTIE 663, 31110 MATKU

PUH. 050 324 2289

PUU-TEE

Toivonen Jari, Väräläntie 5
31110 Matku, puh. 0500 707478
jalluto@gmail.com

Kuljetuspalvelut, pakkauslaatikot, kertakäyttölavat

LOUHINTA TUOMOLA OY

- maanrakennustyöt
- murskaus
- kalliomurskeen myynti

puh. 040 580 3684 Keskusraitti 3 as. 5 , 30100 Forssa

PUTKIASENNUS JORMA JOKINEN

Humppilantie 3, 31640 HUMPPILA
puh. 03 4377 685, GSM 0500 531175

Nostopalvelua

NOSTO KALEVA

Eero Kaleva

Kuuselanatie 83, 30100 Forssa

puh. 050 380 3457

Matkusta maailmalle automaattioratkaisuja
teollisuudelle jo 20 vuoden kokemuksella.

MAT-Service OY

Häggman Petri

p. 045 120 7772

- Kantojyrsintää
- Mökkitalkkari
- Avant-pienkuormaaja
- Pihakaivuut (pieni telakone)
- Ym.

Katso kalustomme ja
työnkuvamme kotisivuilta

www.ph.auttaa.fi

PELTOLAN KONE OY

Jokioinen, Latovainio. Ark. 10-21, la. 10-17, puh. 0400 199 116 tai 040 706 4076

OSTAMME METALLIROMUA

teollisuus- maatalous- ym romua. Nouto sopimuksen mukaan.
Tarjoa rohkeasti! Toimitamme myös romulavat yrityksille,
yhdistyksille ja yksityisille. Myös rakennusten purkutyöt. Kysy tarjousta!
OLEMME SUOMEN ROMUKAUPPIAIDEN LIITON JÄSEN.

RAKENNUSKIMI

saneeraus ja uudisrakentaminen

Kimmo Toivonen, puh. 045 545 8627
Tuhkurikuja 10, 30420 Forssa
rakennuskimi@gmail.com

PÖLYPUSSIT IMURIIN KUIN IMURIIN

- suodattimet, suulakkeet, letkut, putket ym. tarvikkeet
- myös keskuspölyimureihin
- ilmanvaihtokoneiden ja liesituulettimien suodattimet

TULOSTINMUSTEET

HP, Canon, Epson

- myös edullisia automaattitäyttösarjoja

NUOHOUSTARVIKKEET

- piippu- ja kattilaharjat, nuohousetit, ja -vaijerit jne.

Vaihtuvasti paljon muutakin tarpeellista, poikkea katsomaan.

Varastomyynti Urjalantie 74, Savijoki

Avoinna aina kun olemme paikalla!
Jos tulet kauempaa, varmista soittamalla.
p. 0400 887 772/Mauri tai 050 447 5978/Eija

Rautanyrkki Oy

www.rautanyrkki.fi

Juhlatalojen juhluvuoden kesätapahtumia

Kuusjoen kyläyhdistyksen 20 v juhla Tuottajain tuvalla Ke 19.6.
 Kesäjuhlat Ahjolassa La 6.7.
 LetkuRock Letkulla La 10.8.
 Kyläjuhlat Talkootuvalla Su 11.8.
 Susikkaan Sohlot 35-iltamat Susikkaan kylätalolla La 24.8.
 90-vuotisiltamat Humppilan työväentalolla La 31.8.
 Sadonkorjuupäivälliset Kojjärvälällä Su 22.9.

TAHTO-hanke
 Toiminnanjohtaja Tuula Kallioinen
 GSM 050 583 4715
 etunimi.sukunimi@lounaplussa.fi
 www.lounaplussa.fi

HERKULLISTA KASVISRUOKAA SEISOVASTA PÖYDÄSTÄ

Sunnuntailuonaalle varaus
 puh. 050 3104565
 tai 046 522 5959

Avoinna kesäisin Tervetuloa!

Kreivilän kurssikeskus
 Kreiviläntie 219, 31110 Matku

Savijoen tapahtuu:

- 8.-9.6.13 Talkoot la+su klo 9-18
 19.7.13 Thérèse Österholmin taidenäyttelyn avajaiset klo 15-19
 Näyttely jatkuu 31.8.13 asti.
 20.7.13 Kirpputori klo 10-16
 Kysy vapaita myyntipaikkoja!
 14.9.13 Betonikurssi klo 12-16
 Ruukkuja ja koriste-esineitä betonista.
 Vetäjänä Pia Siukosaari.

Villa Savilla, Saviniementie 29, 31170 Savijoki
 Ilmoittautumiset: savillavilla@gmail.com
 Lisätiedot: www.facebook.com/villa.savilla1917

Timi Pirkkaruus

Koulutettu Hieroja ja Perinteisen Kinalaisen Lääketieteen ammattilainen, Peräjoella.

*Avoinna vain sovitusti!
 Soita 050 3571218, Pirta*

www.pirkkaruus.suntuubi.com

Kutojien ja virkkaajien aarreaitta Urjalassa

Päivin kudepuoti
 www.kudepuoti.fi
 P. 0500 730 328
 Suorannantie 20, Menonen, Urjala

TARVITSETKO PERUNOITA?

MULTAISIA KUORITTUNA VIIPALEINA PESTYNÄ KUUTIOINA SUIKALEINA
 (myynti väh. 5kg)

Soita ja tilaa tai kysy edes hintaa! Mikko Koivula p. 040 553 8473
 KOIVULAN KUORIMO OY

Jo yli 20 vuotta! Jo yli 20 vuotta! Jo yli 20 vuotta! Jo yli 20 vuotta! Jo yli 20 vuotta! Jo yli 20 vuotta! Jo yli 20 vuotta! Jo yli 20 vuotta!

Orastava Aavinko
 Porkkanaa ja porkkanatuotteita + muita juureksia
 Vihannesten kotimyynti. Avoinna pakkaskautena elokuu-maaliskuu ma-to 8-16, pe 8-18. Muulloin sopimuksen mukaan.
 Irmeli Vinnikainen 040 544 4110, irmeli.vinnikainen@orastavaavinko.fi

LÄHIRUOKAA
 www.porkkanaa.fi

KEHYSTÄMÖ

Urpo Volanen, puh. 050 553 7965
 Kukkopillintie 2, 30100 orssa

Kukkapöydät täynnä ihastuttavia kesäkukkia ja ampeleita
 Matkun Kylätalon pihassa klo 17.00-18.00
perjantaina 7.6
 TERVETULOA VALITSEMAAN!
 Veijo Tonteri p. 0500 470 083

Avattu ompelukoneliike!

Kartanonkatu 12, Forssa
 Myynti, huolto, varaosat, tarvikkeet
 puh. 050 373 0359

PK-Ompelukone
 huoltoa 33 vuoden kokemuksella

Kartanonkatu 18, FORSSA
 puh. 03 - 4356 055
 www.kotipizza.fi
 ma - la 11-21, su 12-21

Kotisairaanhoidopalvelu

Sairaanhoidon Hyvä

- apua kotiin: sairaanhoito, hoiva ja kotiapu, kaikki samasta paikasta ystävällisesti ja luotettavasti
- hoitotarvikemyynti: vaipat, vuoteensuojat, tukisukat, verensokerimittarit ja liuskat, haavasidokset ym.

Myynti auki ark. 11-12, mutta voit soittaa ja sopia muun ajan tarvikkeiden hakuun.

Sairaanhoidon vastaanotto ajanvarauksella
 puh. 03-433 4551 tai 040 779 2234
 Kartanonkatu 4 30100 Forssa www.sairaanhyyva.fi

MÖKKIMAJOITUSTA

Vuokrattavana 6 ja 8 hlö mökit
 tekolammen rannalla.

Lyhytaikaiseen vuokraukseen,
 lemmikkieläinten tuonti on kielletty.
 Talvella käytössä hiihtoladut lumitilanteen mukaan.

Tiedustelut:
 Elina Vinnikainen p. 050 5744 966

TORKKELIN PUUTARHA

Lempääntie 356, Forssa
 puh. 0400 877 806

Kesä- ja ruukkukukat, amppelit
 toripäivisin myös Forssan torilta!

TERVETULOA!

Rakennussaneeraus

Teracon Oy

- Vesivauriot
- Remontit
- Uudisrakennukset
- Nyt myös sähkötyöt!

TIMO AALTONEN, MATKU
Rakennus-saneeraus
puh. 050 552 5226
Fax. 435 3660
timo.timpuri@surffi.net

SEPPO SALO
Teräsrakennesuunnittelu
puh. 050 552 5222
Tampere

*Verhoilut, pintakäsittelyt
ja erikoismaalaukset
ammattitaidolla
koteihin ja julkisoihin*

VERHOILULIIKE WIIK OY

WIIKINTIE 56 31110 MATKU
(03) 4350304, 0400 326025
WWW.VERHOOMOWIIK.FI
WIIK@VERHOOMOWIIK.FI

SAHATTUA PUUTAVARAA SAHAUSPALVELU E. KUUSNIEMI

Rahtisahaukset - Kuljetukset

Köllinkirkkotie 114, 31110 MATKU
puh. (03) 435 1528 tai 040 591 1568

Pida kolikutsut, tuo juhla arkeesi!
PartyLite-kynttilät ja kynttiläsomisteet.

Hemmottelua naisten kesken!
Avonin ihanilla kosmetiikkatuotteilla, koruilla ym.

Avon ja PartyLite-itsenäinen konsulentti Taina Välimaa T:mi p. 044 290 6233
taina_valimaa@hotmail.com, www.tainuska.net, www.avonkosmetiikka.net

Kalastamaan kortilla!

Valijärvi-Kiimalampi

Kojon Osakaskunnan kalastusmerkkejä saa ostaa
R. Pietilän kaupasta Kojolta

Matkunjärvi-Vähäjärvi-Halina

Matkun Osakaskunnan kalastusmerkkejä myyvät:
Seppo Puska, 040 353 2535
Timo Aaltonen, 050 552 5226
Tarja Aaltonen, 050 336 3300

**Tampereentie 591
30100 Forssa**

Automaalaamo Jyrki Latvala ky

0400 911 087

- maalaamo
- korjaamo
- huollot
- katsastukset
- japanilaisten autojen varaosat

Sattumankauppa ja Entisöinti Mervi Nieminen

044 528 7119

- huonekalujen pintakäsittely
- huonekalujen myyntipuoti

www.sattumankauppajaentisointi.fi

Tule kaveriksi

VIHANNES VINNIKAINEN OY

- Juurespakkaamo
- Kuoritut ja pilkotut porkkanat, punajuuret, sipulit ja lantut
- Rehuporkkanaa eläimille
- **Energiapuun korjuu** tuntityönä tai kokonaisurakkana kasalle ajettuna
- Pienet maanrakennustyöt 5t kumitelakaivinkoneella ja 3t pyöräkuormajalla

Kokkojärventie 127, 31170 Savijoki
Matti 0500 735 181 tai Ville 050 540 8556

VILJASEN PERUNAT JA VIHANNEKSET

Suokulmantie 150 31110 MATKU

Riikka 050 517 4487

Heikki 050 342 7737

TK-LAATURAKENNUS

Ulko- ja sisärentaminen, saneeraus ja pienkaivuu

Timo Kankaanpää Kuumantie 868, 31110 Matku
puh. +35840 705 7285 tipi.kankaanpää@suomi34.fi

*Oletko aloittamassa yritystoimintaa
ja vailla kirjanpitäjää tai harkitsetko tilitoimiston vaihtoa ?*

Talouhallinnon työt yli seitsemän vuoden kokemuksella.

Taija Torkkel puh. 040 7488813 www.laskentatyö998.fi
Tampereentie 998, 30100 Forssa posti@laskentatyö998.fi

Laskentatyö 998

Automaalaamot

Automaalaamo Jyrki Latvala Ky
Tampereentie 591, 30100 FORSSA,
p. 0400 91 1087
Myös autojen remontoinnit,
japanilaisten autojen varaosat

Automaalaamo A. Tuomola Oy
Kojonkirkkotie 35, 30100 FORSSA,
p. (03) 4350 335, 040 768 8876
Autopeltikorjaamo- ja maalaamo,
hinauspalvelu

Maatilarajaamo Leppämäki
Raitoontie 192, 31170 SAVIJOKI,
p. 040 5052 055 Auto- ja
konekorjaukset, huollot, teräsrakenteet.

ATK-palvelut ja painatustyöt

Programmes KK & Co
Matkuntie 398, 31110 MATKU, Kirsti
Koivula, p. (03) 435 1579 tai 050
0573, Fax. (03) 435 1572. kirsti@
programmes.net, www.virikiekirjat.fi.
Virikemateriaalin tuottaminen,
kustannustoiminta, kopiointipalvelu,
logojen ja esitteiden suunnittelu ja
toteutus.

Graafista suunnittelua

Tintti Design
Raitoontie 192, 311170 SAVIJOKI
Tiina Leppämäki, p. 040 558 1619,
tiina.leppamaki@tintti.fi
www.tintti.fi
Myös hyvinvointipalveluita,
rentoutus, reiki, tarot-tulkinnat.

Hevospalvelut

Vähä-Pietilä Sanna
Lystintie 46, 31110 MATKU,
p.040 777 4840 sanvap@hotmail.com
Hieronta, mobilisointi, tenssihoito ja
akupunktio

Puoliikuun Pontitalli
Tampereentie 363, 30100 FORSSA,
p. 041 441 9282 tai 041 441 9283
Lapsille (6-12v.) ponikerhot. Hoito- ja
käsittelykurssit, päiväleirit.

Hienomekaniikka

Dinmec T. Vihmakoski & Co
p. 040 5122 340, 31110 MATKU
Hienomekaanisten laitteiden korjausta
ja osien valmistusta.

Hieronta

Mattila Sanna
Vastaanotto: Sibeliuksenkatu 1 A 8,
30100 FORSSA, p. 0400 653 507

Tmi PihkaRuusu

Piirita Hipp-Koskenoja,
p. 050 357 1218
Avoimma vain sopimuksesta.
Koulutettu hieroja ja akupuntiohoitaja

Hunaja

Lehtinen Ari
Luolaletontie 32, 31130 KOIJÄRVI,
p. 050 350 6701

Mattila Matti

Ilvesojantie 91, 31130 KOIJÄRVI,
p. (03) 435 2628, 0400 878 324

Kaivinkoneurakoinnit

Aimo Kuosmanen
Urjalantie 293, 31170 SAVIJOKI,
p. 040 548 4118
Kaivinkoneurakoinnin lisäksi
energiapuukoura, mätästyksset,
rahtitöitä, metsäperäkäräy puiden
ajoon, autojen huoltoa ja korjausta.

Kauneus- ja hyvinvointipalvelut

**Kampaamo, jalkojenhoito
Tuija Dankov**
Haukamontie 105, 31110 MATKU
p. 040 554 1385
Jalkojenhoitoa sopimuksen
mukaan, myös kotikäyntejä.
Kampaamopalvelut, lisäksi ripsien
tuuhennusta ja pidennystä

Kauppiat

Seppo Heinonen Ky
Raitoontie 490, 31110 MATKU,
p. (03) 435 3857, 0500 473 857
Rakennustarvike (elintarvike)
Avoimma huhti-elokuu: ma, ti, to, pe, la
klo 9-13 tai sovittuna aikana
syys-marraskuu: ma, ti, to, pe klo 9-13
tai sovittuna aikana. Jouluu-maaliskuu
puhelinpäivystys

Kyläkauppa K-Extra T:mi Reijo Pietilä

Koijärventie 239, 31130 KOIJÄRVI
p. (03) 435 2612
Avoimma ma - pe klo 8-18, la 8-15

Kehystämöt

Volanen Urpo
Kukkopillintie 2, 30100 FORSSA,
p. 050 553 7965

Kesätorit

Kesätori ja kahvio
Vinnikaisen porkkanahallissa,
Urjalantie 293, 31170 SAVIJOKI
Yht. Irmeli Vinnikainen,
p. (03) 435 1845, 040 544 4110

Torkkelin Puutarha

Lempääntie 356, 30100 FORSSA,
p. 0400 877 806
Kesä- ja ruukkukukat, amppelit.
Toripäivisin myös Forssan torilla.

Veijo Tonteri

Jokioistentie 389, 31640 HUMPPILA
Kesäkukkia ja amppeleita Matkun
kylätalon pihassa 7.6.

Kirpputorit, huutokaupat sekä osto- ja myyntiliikkeet

Maximum Kirppis
Lepistökatu 3, 30100 FORSSA

Kirpputori Onnela
Hämeentie 31, 30100 FORSSA

Kirppis Kellari

Hämeentie 39, 30100 FORSSA

Kirppis Kakstaso

Jouko Jaakkola
Turuntie 1, 30100 FORSSA

Sattumankauppa ja Entisöinti

Tampereentie 591, FORSSA,
p. 044 528 7119
Huonekaluja, sisustustavaraa,
lahjaideoita ja kortteja.

Meklari Sami Pietilä

p. 044 998 4015
Suoritan huutokaupan pitoa.
Kuolinpesät, maalaistalon irtaimet ym.
Vuosien kokemuksella. Ostan
myös kuolinpesät ja vanhat tavarat.
Ilmainen arviointi.

Osto- ja myyntiliike

Vanhat Roinat
Hämeentie 39, FORSSA
Esa Malmström, p. 050 585 4170,
www.vanhatroinat.blogspot.fi

Kirvesmies- ja remonttityöt

Kuusisto Risto
Härkämäentie, 31110 MATKU
p. 0400 930 129

Leino Harri

KOIJÄRVI, p. 044 530 0368
Kotitalouksien pienimuotoiset sisä- ja
ulkotyöt. Mm. remontit, korjaustyöt ja
muut askareet. Soita ja kysy lisää!

Klassikkokatto

Ville Saari, Kottikuja 4,
30420 FORSSA p. 044 574 8709
Erilaiset kattoremontit.

Rakennuskimi

Toivonen Kimmo, Tuhkurikuja 10,
30420 FORSSA, p. 040 545 8627
Uudisrakennus/saneeraus

SS Teracon Oy

Aaltonen Timo, Raitoontie 47,
3110 MATKU, p. 050 552 5226,
info@teraconraksa.fi
Saneeraus ja uudisrakentaminen

Tmi Rakennustyö Torkkel

Torkkel Juha, Tampereentie 998,
30100 FORSSA, p. 0400 606 913,
juha.torkkel@surffi.net
Saneeraukset, uudisrakentaminen,
lattioiden piikkaukset minikaivin-
koneella. Maansiirto, BOBcat-
urakointi, pientelakaivinkone. Henkilö-
nostin työskentelykorkeus 18 m.

T:mi Jukka Vuorentausta

Valtainenkuja 17, 30100 FORSSA,
p. 0500 901 970
jukka.vuorentausta@pp.surffi.net
Huoneistoremontit, kaluste-, parketti-
ja laminaattiasennukset

Kotikutsut

Tmi Tainuska
Taina Välimaa, Peräjoentie 37, 30100
FORSSA, p. 044 290 6233
taina_valimaa@hotmail.com,
www.tainuska.net, www.
avonkosmetiikka.net
Kynttilä-, sisustus-, kosmetiikka-, koru,
yms. naistenkutsuja

Kotisairaanhoidopalvelut

Kotisairaanhoidopalvelu

Sairaan Hyvä
Tuulikki Lehtinen, p. 03 433 4551,
040 779 2234
Sairaanhoitoa ja kotipalvelua
Forssan seudulla

Kuljetukset

Kuljetus Reino J. Ojala Oy
Haaraojantie 710, 32250
KOJONKULMA, Reino,
p. 0400 532 955, Petri 0400 807
789. Kappaletavarakuljetuksia,
lavettikuljetuksia ja kapellivarustus.

Puu-Tee Ky

Toivonen Jari, Väräläntie 5,
31110 MATKU, p. 0500 707 478,
jalluto@gmail.com
Kuljetuspalvelut, pakkauslaatikot,
kertakäyttölavat

Käsityö- ja askartelutarvikkeet

Päivin kudepuoti
Suorannantie 20, 31140 MENONEN
p. 03 546 2842, 0500 730 328,
www.kudepuoti.fi

Lahja- ja sisustustavarat, kausikukat

**Kukka ja Lahja
Maarit Korvenoja**
Korvenojantie 146, 31130 KOIJÄRVI,
p. 040 752 8867
Lahja- ja sisustustavarat, sesonkikukat

Leikkuupuinnit

Peipinen Jukka ja Kari My
Hirvikoskentie 148, 31110 MATKU,
p. Jukka 050 410 1600,
Kari 050 410 1601
Puinti, suorakylvö, polttopuut,
kaivuutyöt, traktoriurakointi

Louhinnat

Louhinta Tuomola Oy
Keskusraitti 3 as 5, 30100 FORSSA,
p. 040 580 3684
Maanrakennustyöt, murskaus ja
kalliomurskeiden myynti.

Maanrakennus- ja kaivuutyöt

TK-laaturakennus
Timo Kankaanpää, Kuumantie 868,
31110 MATKU, p. 040 705 7285
Pienkaivuut 3-tonnisella
minikaivinkoneella

Mikko Talonen

Suonpääntie 123, 31170 SAVIJOKI
040 7275 608 mikko.talonen@mbnet.fi
Maanrakennus- ja maansiirtotyöt,
lumiurakointi, traktoriurakointi ja
puutavaran kuljetus.

Monityö Petri Häggman

Menostentie 37, 31110 MATKU,
p. 045 120 7772
petrihaggman@msn.com,
www.ph.auttaa.fi
Kaivinkone 2900kg, Avan-pienkuor-
maaja, kaivuutyöt, kantojyrsintä, kaa-
pelikaivannot, kiinteistöjenhoitotyöt.

Maansiirto

Tokko Hannu
Säilöntie 64, 30100 FORSSA,
p. 0500 215 616
hannu.tokko@surffi.net
Maansiirto sekä vaihtolavalaitteet

Maatalousurakoinnit

Kalle Heikkilä
Ilvesoja, 31130 KOIJÄRVI,
p. 040 773 0224. Suorakylvö,
kasvinsuojelu, maansiirto ym.

Kalle Korvenoja

Korvenojantie 29, 31130 KOIJÄRVI,
p. 050 331 2167
Suorakylvöä, kasvinsuojeluruisku-
tusta, typpianalyysit maanäytteistä,
rahtipuinti

Mansikat

Männikkö Riitta ja Risto
Juutilantie 61, 31170 SAVIJOKI
p. 03 435 1856

Marjat ja taimet

Jari Säteri
Suokulmantie 116, 31110 MATKU,
p. 0400 872 503
Mustaherukoita itse poimien.

Pihlajaparoni

Hannu Jaakkola
Peräläntie 201, 31130 KOIJÄRVI
p. 0400 759 424,
Makeapihlajatuotteita ja taimia

Metalliromukauppiat

Peltolan Kone Oy
JOKIOINEN, LATOVAINIO
p. 0400 199 116, 040 706 4076
Ostetaan teollisuus-, maatalous-, ym.
romua.

Metallityöt

Jokisen Paja Ky
Polvitie 8, 31110 MATKU,
p. 050 586 7845, fax. 03 435 1495
Pienmetallituotteiden valmistus ja
alihankintatyöt.

Konepaja Velj. Hiukkämäki
Hiukkämäki Timo, Suonpääntie 672,
31700 URJALA, p. 040 544 9708.
HAKOMEK-levytyökoneet

Matkun Teräsrakenteet Oy

Arto Nummela
Matkuntie 607, 31110 MATKU
p. 0500 617 664,
arto.nummela@matkunteras.fi
Teräsrakentaminen.

Metsäkoneet

Koijärven Kone- ja metsätyö Oy
Juhala Heikki ja Eerola Mikko
p. 0400 545 990/Heikki,
040 756 3055/Mikko
Koneellinen hakkuun ja puutavaran
kuljetus, kaivuun ja maansiirtotyöt.

Muistoadressit

Koijärven seurakuntapiirin
muistoadresseja on myynnissä
Kojolla Pietilän kaupassa ja Matkussa
Tuulikki Eerolalla, Mikkolantie 31, p.
040 968 1144

Muuraus- ja laatoitustyöt

Vähä-Pietilä Timo
Pukkilantie 179, 31130 KOIJÄRVI
p. (03) 435 2767, p. 0400 473 489

Nostopalvelut

Nosto Kaleva
Eero Kaleva
Kuuselanatie 83, 30100 FORSSA
p. 050 380 3457

Nuohoukset

Nuohousmestari Timo Hakala Oy
Puh. 0400 243 383, (03) 4222 364
tavoitettavissa parhaiten arkisin
klo 16.30 - 18.00. Nuohous ja
ilmastointilaitteiden puhdistus ja
huolto

Ohjelmapalvelut

Karaokea
Kalervo Kankaanpää
Kuumantie 885, 31110 MATKU
p. 040 487 3109

Ompelukoneet

PK-Ompelukone
Kartanonkatu 12, FORSSA
puh. 050 373 0359
Myynti, huolto, varaosat, tarvikkeet

HH-Machine Oy

Heino Hietala, Koijoen tie 217,
30100 FORSSA
p. (03) 433 4446, 0400 873 547
Teollisuusompelukoneiden myynti
ja huolto

Polttopuut

Kullanen Raimo
SAVINIEMI, p. 040 352 6661

Markku Laihonen

Konttilantie 155, 31170 SAVIJOKI
p. 050 307 3752,
markku.laihonen@reppu.net
Polttopuuta halkoina/klapeina,
Fasaaneja istutuksiin, metsästyksiin,
paisteiksi yms. Myös munia ja
poikasia. Metsästysmaasto/laavu
vuokrattavissa.

Mattila Henri

Suonpääntie 51, 31170 SAVIJOKI,
p. 040 740 9242

Puunkaado

Pihapuupalvelu

Ammattimetsuri Jussi Korsi,
Tourosenkulmantie 43, 30100 FORSSA
p. 0400 867 685,
www.pihapuupalvelu.fi
Puiden kaadot.

Puusepäntytöt

Kaujärven Puutuote Oy

Juhani Jussila, Kaujärventie,
30100 FORSSA
p. (03) 435 1350, 050 535 1652

Putkityö

Juntturi Ky

URJALANKYLÄ, 040 552 1185
Putkityöt, ilmastointityöt,
öljynpoltinasennukset ja huollot

Putkiasennus Jorma Jokinen

Humpilantie 3, 31640 HUMPPILA,
p. (03) 437 7685, 0500 531 175
Lämpö-, vesijohto- ja
ilmastointiasennus

Puutavaran myynti ja höyläys

Heikkilä Timo

Ilvesoja, 31130 KOIJÄRVI,
p. 040 580 3643
Puuta, mökkejä, huuseja, majoja,
rakennuskorjaukset ym.

Ilpo Talonen

Suonpääntie 123, 31170 SAVIJOKI
0400 874 328

Rakennussuunnittelu, - valvonta

Tähtinen Heikki, rkm

Rekirikontie 85, 31130 KOIJÄRVI
p. (03) 435 2771, p. 0400 740 602
heikki.tahtinen@surffi.net

Ravintolat ja ruokapalvelut

Kahvila-Ravintola

Rekka-Terminaali
Viksbergintie 3, 30300 FORSSA,
p. (03) 4223 698
Om. Marjatta Karikoski

Kotipizza

Kotipizza Forssa

Kartanonkatu 18, 30100 FORSSA
p. (03) 435 6055

Merilän Kesäkoti Oy,

Kreivilän kurssikeskus
Kreiviläntie 219, 31110 MATKU,
p. 050 412 0321
Mahdollisuus kasvisruokailuun
(varauksen mukaan) ja
majoittumiseen sekä veneilyyn.
Avoinna vain kesäaikaan.

Rakennus-, remonti- ja romukierrätys

J. Syrjänen Oy

Kiimassuontie 89, 30420 FORSSA
p. 0400 480 747/Jari,
0400 484 067/Ritva
www.jsyrjanen.fi
Romu- ja jätekierrätys

Sahaus

Sahauspalvelu E. Kuusniemi

Köllin kirkkotie 114, 31110 MATKU, p.
(03) 435 1528, p. 040 591 1568.
Rahtisahausta ja puutavaran myynti.

Siivoustarvikkeet

Rautanyrkki Oy

Urjalantie 74, 31170 SAVIJOKI
p. 050 447 5978 ja 0400 887 772
asiakaspalvelu@rautanyrkki.fi www.
rautanyrkki.fi

Sora

Kuljetus Nukari Oy

Paasikankaantie 267, 31130
KOIJÄRVI, Nikkilänkatu 5 E, 30100
FORSSA, p. (03) 435 2642,
p. 0400 690 935

Numminen Risto

Paasikankaantie 16, 31130
KOIJÄRVI, p. (03) 435 2718

Sähköasennukset

T:mi Automaatio S. Jaakkola

Koijärventie 454, 31130 KOIJÄRVI,
p. (03) 435 2696, 040 558 0356
Automaatiojärjestelmien suunnittelu,
ohjelmointi, käyntiänotot, koulutus ja
konsultointi sekä ohjauskeskusten
valmistus, sähköasennustyöt ja
komponenttimyynti

Taksit ja tilausajot

Taksiliikenne Kari Hiisilä

Matkuntie 663, 31110 MATKU,
p. 0500 203 899, 0400 855055.

Tilausliikenne Heikki Jalava

Heikki Jalava, Pukkilantie 200,
31130 KOIJÄRVI, p. 044 525 1530,
heikki@tilausliikennejalava.fi, www.
tilausliikennejalava.fi
Tilausajot 17, 19 ja 34 paikkaisilla
busseilla.

Matti Lehtinen

Vuollantie 63, 31110 MATKU, p. 0500
210 164, 8 matkustajaa.
Bussiliikenne Koivisto
Miika Koivisto, p. 050 918 4746, www.
koivistobuses.fi

Teollisuuden asennus ja huolto

MAT-Service Oy

Mattila Jouni, Menostentie 190,
31110 MATKU
p. (03) 345 1416, p. 0400 760 0255,
jouni.mattila@mat-service.fi.

Tien kunnossapitotyöt

Jari Hoppula

Säilöntie 61, 30100 FORSSA,
p. 0400 537 206, jari.hoppula@surffi.net
Tienvarsiuohon leikkausta ja vesa-
kontia. Puiden kaatoa, katkontaa,
harvennushakkuuta, hakkeentekoa

Tilitoimistot

Raija Hiisilä

Matkuntie 663, 31110 MATKU, p. 050
324 2289. Yritysten kirjanpidot.

Laskentatyö 998

Taija Torkkel, Tampereentie 998,
30100 FORSSA. 040 748 8813,
www.laskentatyö998.fi
Taloushallintopalvelut, kirjanpito,
tilinpäätökset, palkanlaskentapalvelut
ja verotusasiat

Tuoremehuasema

Kuusniemi Tuula

Menostentie 504, 31110 MATKU
p. (03) 435 3825 tai 050-531 8359
Omenoiden puristusta tuoremehuksi,
ei pastöinti

Valaisimet

Humaliston Sähkö

Pitkämäenkatu 4, 20250 TURKU, p.
(02) 337 661, www.sahko.fi

Vene- ja

perämoottoritarvikkeet

Vene- ja perämoottoripurkaamo

Heikki Hartikainen Oy
Menostentie 36, 31110 MATKU,
p. 0400 409 733
Käytettyjä perämoottoreita ja varaosia

Verhoomo/entisöinti/ kynärüiskumaalaukset

Sattumankauppa ja Entisöinti

Mervi Nieminen, Tampereentie 591,
30100 FORSSA, p. 044 528 7119,
mervi.nieminen@surffi.net
Huonekalujen pintakäsittely,
mööbelimyyntiä ym.
www.sattumankauppajaentisointi.fi

Verhoiluliike Wiik Oy

Wiikintie 56, 31110 MATKU,
p. (03) 435 0304, p. 0400 326 025,
www.verhoomowiik.fi
wiik@verhoomowiik.fi
Verhoilut, pintakäsittelyt ja
erikoismaalaukset.

Vihannekset ja juurekset

Ahdessalon Maatila

Kuurilantie 470, 31230 SUSIKAS
Perunoita, mansikoita ja vihanneksia

Karotia Oy

Hyytiäinen Heta Ja Arto, Kivisaarentie
48, 31110 MATKU, p. (03) 435 0242,
p. 0400 825 581

Koivulan Kuorimo Oy

Koivulan Mikko, Raivontie 13,
31110 MATKU, 040 553 8473
Perunoita: multaisina, pestyinä,
kuorittuina, kuutioina, viipaleina ja
suikaleina. Myös kuoritut porkkanat.

Lehtinen Ismo

Yrityksentie 72, 31110 MATKU,
p. (03) 435 1770, 040 051 2045.
Porkkanaa.

Viljanen Riikka ja Heikki

Suokulmantie 150, 31110 MATKU,
050 342 7737/Heikki
tai 050 517 4487/Riikka
Perunaa ja vihanneksia.

Orastava Aurinko Oy

Urjalantie 293, 31170 SAVIJOKI,
040 544 4110. Vihannesten
koti- ja tukkumyynti ja jalostetut
porkkanatuotteet

Vihannes Vinnikainen Oy

Kokkojärventie 127, 31170 SAVIJOKI
Vinnikainen Matti 0500 735 181,
Ville 050 540 8556

Äänentoisto ja valaisupalvelut

Tähtisoundi

Musiikki- ja äänentoistopalvelu
Jari Säteri, Suokulmantie 116,
31110 MATKU, 0400 872 503,
tahtisoundi@luukku.com
Tanssiorkesteri Tähtisadetta voit tilata
järjestämiisi tilaisuuksiin.

Vuokrattavana

Kojon Nuorisoseura ry

Koijärvitalon varaukset: Kaija
Pajulampi, p. 040 759 8047.

Matkun kyläyhdistys ry

Juhlatteltaa (5x8) ja sinne sopivia
pitkiä pöytiä ja ja penkkejä
vuokrattavana. Teltta 40€/juhla ja
pöytäkalustot (3 kpl pituus 2,30 m)
10€/kpl. Tied. Matkun kyläyhdistyksen
sihteeri Eija Latvateikari,
p. 040 728 4681.

Matkun Maa- ja Kotitalousnaiset

Vuokrattavana astiastot sadalle
henkilölle sekä 20 litran kahvinkeitin.
Hinnasto esim. kahviastio 50:lle
10€/kerta, ruoka-astiasto 50:lle €/
kerta, kahvinkeitin 20 l 10€/kerta.
Astioiden vuokrausta hoitaa Outi
Sirkesalo, Mansikkalantie 25,
p. 050 517 8987.

Mökkimajoitusta

Elina Vinnikainen
p. 050 5744 966
Vuokrataan 6 ja 8 hengen mökkejä.

Peräjoen Kylätoimikunta ry

Irma Tokko, Säilöntie 64, 30100
FORSSA, p. 050 570 7468
Peräjoen kylätalon tilavaraukset

Alueen kylien ja yhdistysten yhteystiedot 2013

Koijärven Alueen Kylät ry

Pj. Pirjo Poutanen p. 050 555 6683
pirjo.poutanen@hamk.fi
Siht. Anne Kettunen, p. 040 192 4770
anne.m.kettunen@gmail.com

Valijärvi-toimikunta

Pj. Paula Kemppi p. 040 708 1648
Siht. Anni Korvenoja p. 040 747 6602
anni.korvenoja@fimnet.fi

Kojon Kyläyhdistys ry

Pj. Leila Virtaranta p. 040 518 3226
leila.virtaranta@surffi.net
Siht. Anne Kettunen p. 040 192 4770
anne.m.kettunen@gmail.com

Matkun Kyläyhdistys ry

Pj. Riikka Viljanen p. 050 342 7737
riikka.viljanen@surffi.net
Siht. Eija Latvateikari p. 040 728 4681
eija.latvateikari@surffi.net

Peräjoen Kylätoimikunta ry

Pj. Mervi Nieminen p. 044 528 7119
mervi.nieminen@surffi.net
Siht. Tuula Nousiainen
p. 040 507 4633

Vuoltun Kylätoimikunta ry

Pj. Hannu Heikkilä p. 0400 773 216
Siht. Suvi Jaakkola p. 046 890 6495
jaakkola.suvi@gmail.com

Koijärven Sotaveteraanit ry

Pj. Ari Vähä-Pietilä p. 040 520 6558
Siht. Aimo Honkasalo p. 040 774 3368
Naisjaosto:
Pj. Ulla Mikkola p. 03 435 2724
Siht. Marja-Terttu Honkasalo
p. 0400 579 847

Sotainvalidien Veljesliiton

Koijärven osasto

Pj. Timo Vähä-Pietilä 0400 473 489
Siht. Raija Mattila p. 03 435 2646

Koijärven Kirkkokuoro ry

Pj. Aimo Honkasalo p. 040 774 3368
Siht. Markku Viiala p. 044 036 8486

Pohjois-Forssan koulun

vanhempaintoimikunta

Pj. Heli Näppinen, p. 040 410 6607
Kojon Nuorisoseura ry
Pj. Paula Leppämäki p. 040 524 3647
Siht. Elina Vinnikainen
p. 050 574 4966
elina.vinnikainen@luukku.com

Raitoon Nuorisoseura ry

Pj. Jouko Eerola
Siht. Arja Niittymäki p. 040 549 8882

MLL Koijärven paikallisyhdistys

Pj. Anni Korvenoja, p. 040 7476602,
anni.korvenoja@fimnet.fi
Siht. Tiina Korsimaa-Simola,
p. 0400 217 517

SPR Koijärven osasto

Pj. Risto Jaakkola p. 0400 945 860
Siht. Tuuliikki Lehtinen
p. 040 779 2234

Koijärven Kunto

Pj. Jorma Aaltonen p. 0500 483 139

Partiolippukunta Koijärven Kurjet

Pj. Marjo Niittymäki, p. 040 740 6180
siht. Ulla Skogberg, p. 040 590 6332

Matkun VPK ry

Pj. Jyrki Koivula p. 050 595 0662
Vpj. Jussi Kuusisto p. 0500 781 438
Siht. Matti Mäkinen p. 040 707 0658
(talon varaukset, vedenajo,
työtilaukset, ym.)
Palokunnan päällikkö:
Jussi Sirkesalo p. 050 529 2291
Nuorisotyönjohtaja:
Miia Näränen p. 040 587 2237

Matkun Rukoushuoneyhdistys ry

Pj. Kirsi Ruohonen p. 0400 423 948
Siht. Mauri Laihorinne
p. 050-340 5971

Koijärven maa- ja

kotitalousseura ry

Pj. Markku Laihonen p. 050 307 3752
Siht. Päivi Näpäjä p. 040 591 7347

Kojon maa- ja kotitalousnaiset

Pj. Brita Viholainen p. 03 435 2647
Siht. Paula Kemppi p. 040 708 1648

Matkun maamiessseura

Pj. Jussi Sirkesalo p. 050 529 2291
Siht. Risto Jaakkola p. 0400 945 860

Matkun maa- ja kotitalousnaiset

Pj. Kirsi Ruohonen p. 0400 423 948
Siht. Outi Sirkesalo p. 050 517 8987

Saviniemen maa- ja

kotitalousnaiset

Pj. Raija Mikkola p. 040 724 5300
Siht. Ritva Mäkinen p. 0400 659 233

Koijärven metsästysseura

Pj. Ari Vähä-Pietilä p. 040 520 6558

Suonpään metsästysseura

Pj. Heikki Juhala p. 0400 545 990
Siht. Mikko Talonen p. 040 727 5608

Saviniemen Pyy ry

Pj. Aimo Kuosmanen p. 040 548 4118
Siht. Ville Sillanpää p. 050 359 1220

Forssan Karjalaseura

Pj. Veikko Rämö p. 03 435 0225
Siht. Sirpa Lähteenmäki
p. 050 524 0051

Matkun Osakaskunta

Pj. Timo Aaltonen p. 050 552 5226
Siht. Kimmo Hallamaa p. 03 435 1470

Kojon Osakaskunta

Pj. Matti Mattila p. 0400 878 324

TAPAHTUMAKALENTERI 2013

KESÄKUU

Su 2.6. klo 15.00 Pihaseurat Leena ja Veikko Uusi-Heikkilässä Pelikorventie 57. Forssan srk.

Ma 3.6. alkaen klo 13–16 maanantaisin Kyläkekkerit Matkun kylätalossa. Ruokailumahdollisuus. Matkun kyläyhdistys ry.

Ma 3.6. klo 16.00 alkaen saunailat maanantaisin Valijärvellä, Leppäkärrjentie 23. Valijärvi-toimikunta.

Ma 3.6. - ke 31.7. Pelikerho 6-12-vuotiaille maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 18–20 Kojjärvitalolla. Forssan kaupungin nuoris- ja liikuntapalvelut.

Ke 4.6. Mopokerhon 1. kokoukseen Matkun kylätalolla. 2€/krt. Matkun kyläyhdistys ry.

Ti 4.6. alkaen klo 19.00 tiistaisin Naisten jumppa Matkun urheilukentällä. 6€/kerta. Matkun kyläyhdistys ry.

Ke 5.6. klo 9-12 Kesäkerho vv. 2003 - 2005 syntyneille lapsille alkaa Kojjärven seurakuntatalossa. Forssan srk.

Ke 5.6. alkaen klo 13-16 keskiviikkoisin Säpinäkerho 7-11-vuotiaille Matkun kylätalossa. Matkun kyläyhdistys ry.

Ke 5.6. klo 18-19.30 alkaa Jalkapallo pojille ja tytöille alkaa Matkun urheilukentällä. Pohjois-Forssan koulun vanhempaintoimikunta.

Pe 7.6. klo 18-20 perjantaisin Nuorten ilta Matkun kylätalossa. Matkun kyläyhdistys ry.

La 8. - su 9.6. klo 9-18 Talkoot. Saviniementie 29. Thérèse Österholm.

Su 9.6. klo 10-16 Tampereentie 518. Valtakunnallisena museojouneuvopäivänä moottoripyöriä pihalla. Säävaraus.

Pe 14.6. klo 16-18 Kesätori Vinnikaisen hallissa, kahviossa Kojon kyläyhdistys.

La 15.6. klo 11.00 lähtö Suvi-illan polkupyörämaratonille Forssasta Matkuun ja Kojolle.

To 20.6. klo 16-18 Kesätori Vinnikaisen hallissa, kahviossa SPR Kojjärven osasto.

To 20.6. klo 18.00 Kalervon ja Sakarin lauluilta Valijärvellä. Kakry.

Su 23.6. klo 12.00 Jumalanpalvelus Matkun Rukoushuoneessa. Juhannuskahvit srk-kodissa. Matkun Rukoushuoneyhdistys ry.

Pe 21.6. klo 12.00 alkaen Valijärvi-keskuksessa, Leppäkärrjentie 23. Kaikkien kylien väelle avoin juhannus omin eväin. Valijärvi-toimikunta.

Pe 28.6. klo 16-18 Kesätori Vinnikaisen hallissa, kahviossa Matkun maa- ja kotitalousnaiset.

La 29.6. klo 20-01 latotanssit Tokon ladossa, Säilöntie 64. Vuoltun kyläyhdistys ry ja Peräjoen kylätoimikunta ry.

Su 30.6. klo 15.00 Pihaseurat Tarja ja Lasse Tuusalla Rekirikontie 59. Forssan srk.

HEINÄKUU

Pe 5.7. klo 16-18 Kesätori Vinnikaisen hallissa, kahviossa MLL Kojjärven paikallisyhdistys.

La 6.7. klo 20-01 Kesäiset lavatanssit Raitoon Vilpolassa (Töyräantie). Tähtisoundi.

Pe 12.7. klo 16-18 Kesätori Vinnikaisen hallissa, kahviossa Kojon Nuorisoseura ry.

La 13.7. klo 12.00 alkaen matkulaisten Valijärvipäivä saunoen ja makkaraa paistaen. Matkun kyläyhdistys ry.

La 13.7. klo 20.00 alkaen Latotanssit Markku Pohjanniemen ladossa, Leinikkitie 20, Kojjärvi. Orkesterina Markku Uusitalo Windmill. Kojon Nuorisoseura ry.

Ma 15. - pe 19.7. Uimakoulu Raitoonlammilla. Ilmoit. Anni 040 747 6602, anni.korvenoja@gmail.com. MLL Kojjärven paikallisyhdistys.

Pe 19.7. klo 15-19 taidenäyttely avajaiset. Näyttely 31.8. asti. Saviniementie 29. Thérèse Österholm.

Pe 19.7. klo 16-18 Kesätori Vinnikaisen hallissa, kahviossa Saviniemen maa- ja talousnaiset.

La 20.7. Kirpputori klo 10-16. Maksuton, tuo oma pöytä mukaan. Saviniementie 29. Thérèse Österholm. Tied. osterholm.therese@gmail.com.

Su 21.7. klo 15.00 Kirkonmäki Soi Kojjärven kirkossa. Yhteislaulua ja kansanlaulukirkko. Forssan srk.

To 25.7. klo 18.00 Kalervon lauluilta Valijärvellä. Kakry.

Pe 26.7. klo 16-18 Kesätori Vinnikaisen hallissa, kahviossa Vuoltun kylätoimikunta.

La 27. - su 28.7. Tervetuloa Valijärvelle Peräjoen kylätalon talkooporukka! Peräjoen kylätoimikunta.

ELOKU

To 1.8. klo 14.00 alkaen Valijärvipäivä. Tervetuloa! MLL Kojjärven paikallisyhdistys.

La 3.8. - su 4.8. 1600-luvun pitopöytä Hakkapeliittatapahtumassa. Kojjärven Nuorisoseura ry.

Ma 5. - ti 6.8. Karjalankangas ja Muolaa -retki. Tied. Seppo Torkkel p. 040 573 2005.

To 8.8. Kotiseutretki pyöräillen. Seuraa Kojon kyläyhdistyksen ilmoittelua. Kojon kyläyhdistys ry.

Pe 9.8. klo 12 alkaen Matkulaisten saunailta Valijärvellä. Matkun kyläyhdistys ry.

Su 11.8. klo 15.00 Pihaseurat Riikka ja Heikki Viljasella Suokulmantie 150. Forssan srk.

Su 18.8. Kojjärven Kurjet ry:n 30-vuotisjuhlat.

Su 18.8. Kävelyretki Kreivilän kesäkodille. Ruokailu, kahvit, sauna ja uinti 15€/hlö. Ilm. 11.8. menn. Riikalle, p. 050 342 7737. Matkun kyläyhdistys.

To 22.8. klo 18.00 Kalervon lauluilta Valijärvellä. Kakry.

Ti 27.8. klo 18.00 alkaen Valijärven lauluilta. Erkki Liikanen ja Eero Kurki. Kojon kyläyhdistys ry.

Pe 30.8. klo 12.00 alkaen Kojon Nuorisoseuran Valijärvipäivä. Kojon Nuorisoseura ry.

SYYSKU

Su 1.9. klo 15.00 Kesäpäivän musiikkihetki Matkun rukoushuoneessa. Forssan srk.

Ke 4.9. alkaen keskiviikkoiltoihin Lasten liikuntakerho Kojjärvi-talolla. Ennakkoilm. 20.8. menn. trukko@jippii.fi tai tjkoskinen@elisa.net. Forssan srk.

Ma 5. - ti 6.8. Sankarileiri Klemelässä koululuokille 1-2. Ilm. 10.6. menn. tarja-leena.ylitalo@evl.fi tai tekstiviestillä p. 050 347 8923. Forssan srk.

Ke 7. - pe 9.9. Sankarileiri Klemelässä koululuokille 3-6. Ilm. 10.6. menn. tarja-leena.ylitalo@evl.fi tai tekstiviestillä p. 050 347 8923. Forssan srk.

Su 8.9. klo 19.00 "Sininen hetki" Kojjärven kirkossa. Forssan srk.

La 14.9. klo 12.00 Betonikurssi, Saviniementie 29. Ilm. ja tied. savillavilla@gmail.com. Thérèse Österholm.

Su 22.9. Sadonkorjuupäivälliset. Kojon Nuorisoseura ry.

LOKAKUU

La 26.10. Teatteriretki Tampereelle Les Misérables-musikaaliin. Ilm. 30.6. menn. p. 045 139 2206/Pirjo. Vuoltun kyläyhdistys ry.

MARRASKUU

Su 3.11. klo 10 Jumalanpalvelus Matkun rukoushuoneella, lounas seurakuntakodissa. Matkun Rukoushuoneyhdistys ry.